

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Міністерством юстиції України від 01.02.1993 року
Свідоцтво № 391

ЗМІНИ ВЗЯТО ДО ВІДОМА:

Міністерством юстиції України

від 14 жовтня 1996 року

від 03 лютого 1998 року

від 29 березня 1999 року

від 30 червня 1999 року

від 07 червня 2001 року

від 05 червня 2003 року

від 25 травня 2004 року

від 20 січня 2011 року

УКРДЕРЖРЕЄСТРОМ

від 27 лютого 2015 року

Міністерством юстиції України

від 18 січня 2016 року наказ № 112/5

ЗМІНИ ЗАРЕЄСТРОВАНО:

Міністерством юстиції України

від 8 листопада 2016 року

ЗМІНИ ЗАРЕЄСТРОВАНО:

Рішенням Міністерства юстиції України

від 7 листопада 2016 року №397/19.4

ЗАТВЕРДЖЕНО

VI Всеукраїнськими Зборами Народного Руху України
від 06 грудня 1992 року

ЗМІНИ ЗАТВЕРДЖЕНО:

V Всеукраїнськими Зборами Народного Руху
України від 17 квітня 1994 року

VI Всеукраїнськими Зборами Народного Руху
України від 17 грудня 1995 року

VII Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного
Руху України від 28 жовтня 1997 року

XI Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного Руху
України від 07 березня 1999 року

X Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного
Руху України від 14 травня 1999 року

XI Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного Руху
України від 06 травня 2001 року

XIII Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного
Руху України від 03 травня 2003 року

XIV Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Народного
Руху України від 20 березня 2004 року

XIX позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України від 15 травня 2010
року

XXIII позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України від 06 вересня 2014
року

XXV позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України від 05 вересня 2015
року

XXV позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України (5 етап) від 10
вересня 2016 року

XXV позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України (5 етап) від 10
вересня 2016 року

XXVII позачерговими Всеукраїнськими Зборами
(З'їздом) Народного Руху України від 03 червня 2018
року (2 етап)

СТАТУТ**ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ****«НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Політична партія «Народний Рух України» (Народний Рух України, Рух, НРУ) – політична партія, що виникла і діє як вияв народної ініціативи, скерованої на розбудову національної, незалежної, соборної, правової, соціальної, демократичної держави.

Найменування політичної партії (повне) – Політична партія «Народний Рух України».

Найменування політичної партії (скорочене) – НРУ.

2. Головною метою діяльності Руху є:

- утвердження державної незалежності України;
- розбудова української національної демократичної держави на засадах традиційних духовних цінностей;
- захист прав і свобод людини і громадянина;
- формування обов'язків громадянина перед суспільством і державою;
- вступ України до Європейського Союзу та НАТО із збереженням традиційних українських національних світоглядних та духовних цінностей.

3. Рух ставить перед собою такі завдання:

- а) сприяти перетворенню України в національну демократичну правову державу, покликану забезпечити вільний розвиток особистості, захист прав людини і нації, безперешкодне здійснення демократичних свобод;
- б) домагатися побудови в Україні соціально-орієнтованої ринкової економіки з пріоритетом приватної власності; надійного захисту інтересів виробників і споживачів; високого життєвого рівня; інтеграції України в європейську та світову економічні системи;
- в) сприяти духовному відродженню української нації, всебічному розвитку української мови і культури, подоланню наслідків політики русифікації, відродженню історичної пам'яті і національної свідомості громадян України;
- г) сприяти захисту і примноженню культурних, політичних та господарських традицій українського народу, відстоювати християнські та загальнолюдські цінності; недоторканість особи та приватної власності, гармонійну взаємодію особи, родини, нації, суспільства та держави;
- г) сприяти всебічному розвитку мов і культур національних меншостей та етнічних груп, що проживають на території України, стояти на захисті їхніх життєвих прав та інтересів;

д) надавати допомогу українцям в інших державах у їхньому прагненні до збереження власної національної самобутності, розвитку їхньої культури, освіти; сприяти їхнім культурним та економічним зв'язкам з Україною; сприяти поверненню українців, які того бажають, на їхню історичну батьківщину;

е) відстоювати національні інтереси України, домагатися гарантій безпеки її громадян і прагнути побудови громадянського суспільства.

4. Рух налагоджує зв'язки та співпрацю з партіями, іншими об'єднаннями громадян як в Україні так і за її межами, іноземними громадянами у відповідності з чинним законодавством.

5. Налагоджуючи зв'язки і підтримуючи відношення з будь-якою ланкою політичної системи України, Рух виходить з того, що такі стосунки мають ґрунтуватися на засадах доброї волі, невторчання, демократичного діалогу та взаємної поваги.

6. Рух як політична партія діє відповідно до своєї Програми та свого Статуту в межах Конституції, Закону України «Про політичні партії в Україні» та інших законів України. Рух бере участь у формуванні органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також у здійсненні і реалізації Програми через своїх представників, обраних та призначених до органів державної влади та органів місцевого самоврядування всіх рівнів.

7. Рух діє демократичними, конституційними методами, з дотриманням принципів гласності, плюралізму думок, неприпустимості переслідування за переконання, поваги до особистості. Рух заперечує будь-яку дискримінацію, міжнаціональну, релігійну та іншу ворожнечу й насильство та їх проповідання.

8. Рух здійснює свою діяльність відповідно до законодавства таким чином:

а) співпрацює з державними установами, органами державної влади всіх рівнів та органами місцевого самоврядування, політичними партіями та іншими об'єднаннями громадян, які ставлять за мету розбудову незалежної Української держави, у розв'язанні питань, передбачених Програмою та Статутом Руху;

б) бере участь у виборчих кампаніях, може висувати власних кандидатів у депутати та кандидата на пост Президента України. Ініціює питання про відкликання депутатів рад всіх рівнів та міських, селищних, сільських голів та інших виборних посадових осіб в межах чинного законодавства;

в) узагальнює, розробляє та подає органам законодавчої та виконавчої влади пропозиції, що впливають із завдань Програми Руху; пропонує місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування проекти рішень з різних питань місцевого значення;

г) бере участь у формуванні органів державної влади та органів місцевого самоврядування; застосовує законні методи впливу на органи державної влади та місцевого самоврядування;

- г) домагається дотримання в Україні положень Загальної декларації прав людини, Заключного акту Гельсінської наради з питань безпеки та співпраці в Європі, інших міжнародних угод з питань захисту прав людини;
- д) сприяє відродженню національних традицій та звичаїв, збереженню та розвитку української мови, ініціює та бере участь в організації відзначення пам'ятних національних дат і свят;
- е) здійснює видавничу діяльність згідно з чинним законодавством; видає свої газети, бюлетені, інформаційні листки; розповсюджує інформацію у вигляді листочок, плакатів, звернень, відкритих листів, а також через засоби масової інформації, соціальні мережі, Інтернет, інші засоби сучасного зв'язку;
- є) організовує різні види громадських робіт; доглядає за пам'ятками історико-культурної спадщини;
- ж) організовує диспути, колоквиуми з актуальних питань, створює експертні комісії, організовує лекції, проводить культурні, добродійні заходи;
- з) сприяє активізації підприємницької діяльності, розвитку приватного господарства в місті і на селі;
- и) організовує і проводить мітинги, збори, демонстрації, марші, походи, пікетування та інші масові заходи;
- і) сприяє розвитку самоорганізації громадян та формуванню спроможних територіальних громад.
- ї) у внутрішньопартійних процедурах Руху може використовуватись рейтингування або праймеріз.

9. Рух об'єднує громадян України незалежно від їхньої національності, приналежності до громадських організацій, релігійних переконань, статі, соціального стану. На досягнення цілей та здійснення завдань, передбачених його Програмою та Статутом, Рух утворює коаліції та блоки. Рух представляє і захищає своїх членів у державних установах та органах, громадських організаціях.

II. УЧАСТЬ У НАРОДНОМУ РУХІ УКРАЇНИ

10. Членом Руху може стати громадянин України, який досяг 18-річного віку, визнає Програму та Статут Руху, своєю діяльністю сприяє досягненню мети та здійсненню його завдань і не перебуває в інших політичних партіях.

11. Вступ у члени Руху здійснюється на підставі письмової заяви за наявності письмових рекомендацій двох членів Руху із партійним стажем не менше одного року.

Рішення про прийняття до членів Руху ухвалюють Загальні збори первинного осередку Руху після розгляду заяви та рекомендацій у присутності заявника. Рішення про прийом

до Руху, ухвалене первинним осередком Руху, затверджується керівним органом (радою або проводом) районної, міської організації Руху за поданням голови первинного осередку. Особа набуває статусу члена НРУ з моменту затвердження рішення про прийняття до Руху районною, міською організацією, що є фіксацією членства в партії такої особи.

Право прийняття у члени Руху мають також керівні органи - районні, міські, обласні (крайові) проводи та ради Руху, Політична Рада Руху, Центральний Провід Руху. Прийняття до Руху цими органами здійснюється на тих же підставах і в тому ж порядку, що й первинним осередком (за виключенням вимоги щодо особистої присутності заявника). Рішення цих органів про прийняття до Руху не потребує затвердження.

12. Член Руху має членський квиток. Зразок членського квитка та положення про членський квиток затверджується Центральним Проводом Руху. Членські квитки Руху мають єдину нумерацію і є документами суворої звітності.

13. Член Руху сплачує членські внески. Розмір щомісячного членського внеску визначається членом Руху особисто, але не може бути меншим від мінімального рівня, встановленого обласною (крайовою) організацією Руху.

Загальна сума членських внесків за рік не може перевищувати граничного розміру, визначеного чинним законодавством.

14. Особовий облік членів Руху ведеться на всіх структурних рівнях організації – у первинному осередку, районній, міській та обласній (крайовій) організації, Апараті Центрального Проводу Руху.

Заяви про вступ до Руху разом з рекомендаціями зберігаються в органі, який проводив прийом у члени Руху. Оригінали або копії заяв та облікові картки членів Руху зберігаються в районних, міських організаціях Руху. Копії облікових карток зберігаються також в управах обласних (крайових) організацій. Управи обласних (крайових) організацій подають в Апарат Центрального Проводу Руху дані обліку членів організації.

15. Кожен член Руху може перебувати на обліку лише в одному первинному осередку. У випадку відсутності первинного осередку в межах діяльності відповідної районної, районної в місті Києві, міської, міськрайонної організації, члени Руху перебувають на обліку у одній районній, районній у місті Києві, міській, міськрайонній організації.

16. Особи, прийняті до Руху первинним осередком, стають на облік у цьому первинному осередку.

Особи, прийняті до руху за рішенням ради або проводу районної, районної у місті Києві, міської, міськрайонної організації стають на облік у організації, що їх прийняла до Руху, якщо в межах діяльності відповідної організації відсутній первинний осередок.

Особи, прийняті до Руху за рішенням ради або проводу обласної (крайової) організації, за рішенням центральних керівних органів Руху, стають на облік у первинному осередку. В

разі відсутності первинного осередку - в районній, районній у місті Києві, міській, міськрайонній організації за їх заявою.

Член Руху при переході до іншого первинного осередку у тій же районній чи міській організації, ставиться на облік первинним осередком за його особистою письмовою заявою та за згодою цього первинного осередку. Про зміну місця обліку ставиться до відома районна чи міська організація.

Члени Руху при переході до первинного осередку в іншій районній чи міській організації, до іншої районної, районної у місті Києві, міській, міськрайонній організації (в разі відсутності первинного осередку), ставиться на облік первинним осередком, районною, районною у місті Києві, міською, міськрайонною організацією за його особистою письмовою заявою та за згодою відповідного первинного осередку або організації за наявності облікової картки, виданої попередньою районною чи міською організацією. Облікова картка передається до районної чи міської організації особисто членом Руху. Відмова у видачі облікової картки не допускається.

Районна, міська організація зобов'язана передати інформацію про перехід члена Руху до іншого первинного осередку, організації Руху до вищих структурних ланок Руху.

17. Член Руху має право:

- висловлювати в межах організацій Руху свої погляди та подавати пропозиції стосовно діяльності Руху до будь-якого керівного органу Руху;
- брати участь в організації заходів відповідно до Програми та Статуту Руху;
- брати участь у виборах до керівних органів Руху, висувати свою та інші кандидатури, бути обраним до органів Руху відповідно до Статуту Руху;
- на захист Рухом його честі і гідності;
- отримувати інформацію про діяльність Руху, його структур та керівних органів;
- оскаржити у керівних органах вищого рівня рішення організації нижчого рівня, які його стосуються;
- об'єднуватися разом з іншими членами Руху у первинні осередки;
- ініціювати створення первинного осередку;
- переходити до іншого первинного осередку за згодою цього первинного осередку;
- вільно виходити з Руху.

18. Член Руху зобов'язаний:

- діяти відповідно до цілей і завдань Руху, визначених Статутом, Програмою Руху, обов'язковими рішеннями керівних органів Руху;

- керуватися Статутом та Програмою Руху, пропагувати їх, робити свій внесок у здійснення завдань Руху;
- дбати про зміцнення впливу та авторитету Руху;
- брати участь у заходах Руху;
- сплачувати членські внески, загальна сума яких за рік не може перевищувати граничного розміру, визначеного чинним законодавством;
- у своїй діяльності дотримуватися норм моралі;
- брати участь у роботі свого первинного осередку (організації).

19. За рішенням керівних органів Руху може проводитися перереєстрація членів Руху. Перереєстрація відбувається у встановлені рішенням строки за особистої участі члена Руху на засіданнях первинних осередків або загальних зборах районних, міських організацій Руху.

Особиста перереєстрація членів Руху може відбуватися на засіданнях керівних органів Руху (крім конференцій та З'їзду Руху), а також в особливих випадках на засіданнях оргкомітетів, створених відповідно до статей 71 та 84 Статуту.

Центральний Провід Руху приймає рішення про проведення перереєстрації в усій партії або в окремій обласній (крайовій), районній чи міській організації.

Обласна (крайова) рада Руху приймає рішення про проведення перереєстрації в окремій районній, міській організації після погодження з Центральним Проводом або Політичною Радою Руху.

Провід обласної (крайової) організації або районна чи міська рада Руху приймає рішення про перереєстрацію членів окремого первинного осередку після погодження з обласною (крайовою) радою.

Рішення про проведення перереєстрації доводиться до відома кожного члена НРУ шляхом розміщення повідомлення у місцевих друкованих засобах масової інформації та/або на Інтернет - сайті Народного Руху України. Термін проведення перереєстрації повинен бути достатній для ознайомлення і участі усіх членів, що стоять на обліку у відповідному первинному осередку, організації, але не менше ніж 5 днів з дня розміщення повідомлення.

Про проходження членом Руху перереєстрації робиться відмітка у членському квитку. Після завершення перереєстрації членський квиток без відмітки про перереєстрацію втрачає чинність.

Члени партії, що не пройшли перереєстрацію з поважних причин, можуть звернутися до партійного керівництва відповідного рівня з проханням перереєстрації, але не пізніше, трьох місяців з дати проведення перереєстрації.

20. Вибуття з членів Руху відбувається:

а) за особистою заявою;

б) у випадку, коли член Руху протягом більше шести місяців без поважних причин не стоїть на обліку в жодному первинному осередку або не сплачує членських внесків;

в) внаслідок відмови від перереєстрації або її не проходження у встановлений термін;

г) внаслідок втрати особою громадянства України;

г) внаслідок набуття особою членства в іншій політичній партії;

д) внаслідок виключення з Руху.

У випадках, передбачених пунктами б) – г), первинний осередок або керівний орган Руху приймає рішення про визнання особи такою, що вибула з Руху. Про таке рішення повідомляються усі структурні рівні Руху, на яких ведеться особовий облік членів Руху.

Членство в Русі осіб, обраних на посади керівника та заступника керівника припиняється з дня, наступного за днем обрання нового керівника чи його заступника. Членство в Русі всіх інших осіб, що подали заяву про вихід з Руху, припиняється з дня подання відповідної заяви.

21. Член Руху, який порушив Програму чи Статут Руху, перешкодив здійсненню діяльності Руху або завдав шкоди авторитетові Руху, може підлягати стягненню у вигляді застереження або партійної догани. Стягнення накладається рішенням первинного осередку, в якому перебуває на обліку член Руху або ухвалою керівного органу Руху. Ухвала про стягнення приймається первинним осередком, районним, міським, обласним або центральним керівним органом Руху після висновку відповідно обласної або Центральної контрольно-ревізійної комісії.

Рішення про накладення стягнення доводиться до відома члена Руху, на якого воно накладене, під розписку або надсилається йому рекомендованим листом. Рішення про стягнення протягом місяця може бути оскаржене членом Руху, на якого воно накладене, до вищого керівного органу Руху. Заява про оскарження повинна бути розглянута протягом не більше ніж двох місяців. Про наслідки розгляду оскарження заявникові надається письмова відповідь.

22. Член Руху, який грубо порушив Програму чи Статут Руху, обов'язкові рішення керівних органів партії, суттєво перешкодив здійсненню діяльності Руху або завдав значної шкоди авторитетові Руху, може бути виключений з партії.

Порушення членом Руху ухвал вищих органів з виборчих питань, прийнятих у межах їхньої компетенції, чи протидія їх здійсненню є підставою для виключення з Руху.

Виключення з Руху (з урахуванням обмежень, встановлених статтями 23 та 24 Статуту) здійснюється:

- за рішенням загальних зборів первинного осередку, яке затверджується керівним органом відповідної районної, міської організації після висновку обласної контрольно-ревізійної комісії;
- за рішенням районної, міської конференції (загальних зборів) або районної, міської ради Руху після висновку обласної контрольно-ревізійної комісії;
- за рішенням обласної (крайової) конференції, обласної (крайової) ради або проводу обласної (крайової) організації Руху після висновку обласної контрольно-ревізійної комісії;
- за рішенням Центрального Проводу Руху, Політичної Ради Руху після висновку Центральної контрольно-ревізійної комісії.

Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху мають право виключення з Руху будь-якого члена Руху.

23. Рішення про виключення з Руху членів керівних органів Руху може прийматися після висновку контрольно-ревізійної комісії відповідного рівня або вищого:

- а) щодо членів районної, міської ради Руху – районною, міською конференцією, керівним органом обласної (крайової) організації, Політичною Радою Руху, Центральним Проводом Руху;
- б) щодо членів обласної (крайової) ради Руху та обласної контрольно-ревізійної комісії – обласною (крайовою) конференцією, Політичною Радою Руху, Центральним Проводом Руху;
- в) щодо членів фракції Руху у Верховній Раді України, які не є членами Центрального Проводу чи Центральної контрольно-ревізійної комісії Руху, – Центральним Проводом Руху.
- г) щодо членів Центрального Проводу Руху або Центральної контрольно - ревізійної комісії - Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху в порядку, передбаченому ст. 24 Статуту.

24. У разі, якщо член Центрального Проводу чи Центральної контрольно-ревізійної комісії Руху грубо порушив Програму чи Статут Руху або завдав шкоди авторитетові Руху, Центральний Провід Руху може після висновків Центральної контрольно-ревізійної комісії двома третинами свого складу прийняти рішення про зупинення цією особою виконання обов'язків члена Центрального Проводу чи Центральної контрольно-ревізійної комісії або про призупинення його членства в Русі до прийняття відповідної ухвали Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху. Таке рішення до його розгляду Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху може бути скасоване Центральним Проводом Руху у тому ж порядку не раніше, ніж на наступному засіданні.

25. Рішення про виключення з Руху може бути оскаржене особою, щодо якої воно прийняте, до вищого керівного органу Руху, вказаного у статті 23 Статуту, або

безпосередньо до обласної чи Центральної контрольно-ревізійної комісії протягом одного місяця з дня його прийняття. Заява про оскарження має бути розглянута у термін до трьох місяців; рішення відповідним органом приймається у тому ж порядку, що і рішення про виключення.

До прийняття остаточного рішення за особою, щодо якої прийняте рішення про виключення з Руху, зберігаються права та обов'язки члена Руху, за винятком права бути обраним до керівних органів Руху. Повноваження раніше обраного члена керівного органу Руху на час розгляду справи про його виключення призупиняються.

26. Особи, що вибули з Руху на підставах, передбачених пунктами а)–г) статті 20 Статуту, мають право на звернення щодо їх поновлення в Русі при умові усунення вказаних підстав та на збереження відповідного партійного стажу. Заяви про поновлення в Русі осіб, які вибули з Руху, розглядаються на тих же підставах, що і заяви про прийом у партію. Рекомендації двох членів партії при цьому не обов'язкові. Загальні збори первинного осередку або відповідний керівний орган Руху приймають рішення щодо поновлення заявника в Русі та стосовно збереження його попереднього партійного стажу. Рішення первинного осередку щодо поновлення в Русі та стосовно збереження партійного стажу підлягає затвердженню районною чи міською радою Руху.

27. Особи, виключені з Руху на підставі статті 22 Статуту, мають право на звернення щодо їх поновлення в Русі:

– особи, виключені загальними зборами первинного осередку – до цього ж первинного осередку або до керівного органу Руху;

– особи, виключені районною, міською конференцією або районною, міською радою Руху, проводом обласної (крайової) організації – до обласної (крайової) ради Руху або Центрального Проводу Руху;

– особи, виключені обласною (крайовою) конференцією або радою Руху, Центральним Проводом Руху – до Центрального Проводу Руху.

Рішення первинного осередку про поновлення в Русі особи, раніше виключеної з Руху, затверджується районною, міською радою Руху.

Рішення керівного органу Руху щодо поновлення в Русі розглядається з заслуговуванням позиції органу (первинного осередку), який приймав рішення про виключення з Руху.

Особи, виключені з Руху Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху, можуть бути поновлені в Русі рішенням Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху за поданням Центрального Проводу Руху.

Поновлення в Русі повинно супроводжуватися рішенням стосовно збереження попереднього партійного стажу поновленого.

Особи, виключені з Руху не можуть бути прийнятими до Руху будь-яким іншим чином, крім процедури поновлення у Русі, передбаченої цією статтею. Рішення при прийнятті таких осіб до Руху без дотримання процедури, передбаченої цією статтею є нікчемним, а особа прийнята до Руху без дотримання процедури, передбаченої цією статтею такою, що не набула статусу члена Руху.

28. Член Руху, обраний або призначений на посаду, несумісну з членством у політичній партії, має право зупинити членство у Русі на час перебування на вказаній посаді. Зупинення членства у Русі відбувається шляхом подання членом Руху письмової заяви до проводу відповідної обласної (крайової) організації або Політичної Ради Руху із зазначенням підстави зупинення членства в Русі. Зупинення членства у Русі відбувається з моменту подання відповідної заяви (крім осіб, обраних на посади керівника та заступника керівника). Провід обласної (крайової) організації або Політрада Руху беруть до відома заяву і повідомляють про зупинення членства організацію (первинний осередок) Руху, на обліку в якій перебуває член Руху. Членство в Русі осіб, обраних на посади керівника та заступника керівника зупиняється з дня, наступного за днем обрання нового керівника чи його заступника.

Член Руху, який зупинив членство у Русі, після припинення дії причин, які викликали зупинення членства, може відновити членство у Русі. Відновлення членства відбувається шляхом подання письмової заяви до проводу відповідної обласної (крайової) організації або Політичної Ради Руху. Провід обласної (крайової) організації або Політрада Руху беруть до відома заяву і повідомляють про відновлення членства в Русі організацію (первинний осередок) Руху, на обліку в якій перебував член Руху.

Якщо особа, яка зупинила членство в Русі, протягом шести місяців після припинення дії причин, які викликали зупинення членства, не відновлює членства в Русі, визнається такою, що вибула з Руху в порядку, передбаченому ст. 20 Статуту.

29. Первинні осередки, районні та міські організації Руху можуть створювати групи прихильників Народного Руху України. Прихильники Руху можуть запрошуватися на загальні збори первинного осередку, загальні збори районної (міської, селищної, сільської) організації Руху з правом дорадчого голосу, брати участь в організації та проведенні масових акцій та виборчих кампаній Руху.

Положення про прихильників Руху затверджується Центральним Проводом Руху.

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ

30. Організаційну структуру Руху складають:

- первинні осередки (первинні організації);
- районні, міські (із статусом районних) організації;
- обласні (крайові) організації та організації Автономної Республіки Крим, Київська міська та Севастопольська міська зі статусом обласних (крайових) організацій;

□ центральні керівні органи Руху.

В межах однієї адміністративно-територіальної одиниці може існувати тільки одна партійна організація зі статусом юридичної особи.

За згодою обласної (крайової) ради Руху може створюватися міськрайонна організація Руху, діяльність якої поширюється на територію міста обласного значення та однойменного району і яка має статус районної. Міськрайонна організація Руху створюється в порядку, передбаченому для створення районних організацій Руху (з урахуванням вимог цього пункту), має структуру, повноваження та правовий статус районної організації.

31. У межах села, селища, територіальної громади, міста районного значення первинні осередки можуть об'єднуватися для виконання конкретних завдань, зокрема, участі у виборах представницьких органів та голів відповідних населених пунктів без надання таким об'єднанням статусу структурних утворень Руху.

У містах обласного значення, а також у містах з районним поділом за згодою Центрального Проводу НРУ створюється міська організація зі статусом районної. Первинні осередки в районах міста можуть об'єднуватися для виконання конкретних завдань, зокрема, участі у виборах представницьких органів відповідних районів без надання таким об'єднанням статусу структурних утворень Руху.

32. Обласні (крайові), районні, міські організації, реєструються у керівних органах Руху у порядку, передбаченому Статутом та Положенням про внутрішню реєстрацію структурних утворень Руху, затвердженим Політичною Радою Руху. На підставі внутрішньої реєстрації, обласні (крайові), районні, міські організації проходять державну реєстрацію у встановленому законодавством порядку. Обласні (крайові) організації Руху створюються із статусом юридичної особи. Районні, міські організації створюються як з набуттям статусу юридичної особи так і без такого набуття (із обмеженням, визначеним ст.30 Статуту). Рішення про наявність статусу юридичної особи або про відсутність такого статусу приймається засновниками відповідної організації та відображається у протоколі установчих зборів (конференції).

А. Первинні осередки Руху

33. Первинний осередок - постійно діюче окреме низове структурне утворення Руху. Первинний осередок утворюється не менше ніж трьома членами Руху на добровільних засадах за згодою будь – якого з наступних суб'єктів: відповідної районної, міської організації, обласної (крайової) організації Руху, в межах території діяльності якої створюється первинний осередок, Політичної Ради Руху.

Первинний осередок вважається створеним з моменту внутрішньої реєстрації як структурного утворення Руху відповідно до Положення про внутрішню реєстрацію структурних утворень Руху та подання необхідної інформації до органів державної реєстрації відповідно законодавства України.

34. Первинний осередок у своїй діяльності керується Програмою та Статутом Руху, ухвалами керівних органів Руху та організовує своїх членів на виконання визначених ними завдань. Форми роботи первинного осередку, план діяльності визначаються самим первинним осередком.

Ухвали керівних органів Руху з програмних, статутних та виборчих питань обов'язкові для виконання первинними осередками. Відмова у виконанні ухвал керівних органів Руху з інших питань повинна бути мотивованою і затверджується рішенням Загальних зборів первинного осередку. У такому випадку районна або міська організація може рішенням свого керівного органу звільнити первинний осередок від виконання цієї ухвали.

35. Первинний осередок:

- а) веде облік членів Руху;
- б) приймає до Руху нових членів;
- в) проводить перереєстрацію членів Руху відповідно до ст.19 Статуту;
- г) має право накладати стягнення на членів Руху відповідно до ст.21 Статуту;
- г) розглядає заяви про поновлення у Русі відповідно до ст.26 та 27 Статуту;
- д) організовує ознайомлення членів Руху з документами та рішеннями керівних органів Руху;
- е) організовує та здійснює заходи Руху відповідно до програмних завдань, статутних вимог та рішень керівних органів;
- є) проводить загальні збори членів первинного осередку не рідше одного разу на місяць.
- ж) проводить агітаційну роботу та роботу, спрямовану на реалізацію Програми Руху, ухвал Всеукраїнських Зборів (З'їздів) Руху, центральних, обласних (крайових), районних, міських керівних органів Руху, керівних органів первинного осередку;

36. Первинний осередок діє на громадських засадах.

Організовує роботу первинного осередку, репрезентує його у керівних органах Руху, звітує перед первинним осередком, розпоряджається коштами первинного осередку за його рішенням голова первинного осередку.

Голова первинного осередку обирається з числа членів Руху на загальних зборах первинного осередку строком на два роки. Достроково повноваження голови первинного осередку можуть бути припинені на загальних зборах первинного осередку, рішенням проводу або ради відповідної районної або міської організації. Загальні збори за своїм рішенням можуть обирати на той же строк також заступника голови організації, до повноважень якого відноситься представництво інтересів первинного осередку в разі відсутності голови первинного осередку.

Районна, міська рада Руху або провід районної, міської організації Руху може вносити на розгляд Загальних зборів первинного осередку рекомендації щодо кандидатури голови первинного осередку.

37. Загальні збори первинного осередку скликаються головою первинного осередку або на вимогу не менше третини його членів. Загальні збори первинного осередку можуть бути також скликані рішенням районної, міської або обласної (крайової) ради Руху чи проводу відповідної організації.

Загальні збори первинного осередку є відкритими для членів Руху. Загальні збори первинного осередку чинні за участі в них більше половини членів первинного осередку. Всі питання вирішуються звичайною більшістю голосів від числа присутніх членів первинного осередку. У роботі Загальних зборів первинного осередку можуть брати участь з правом дорадчого голосу представники керівних органів Руху. Про проведення Загальних зборів первинного осередку заздалегідь ставиться до відома районна, міська рада Руху.

38. Кошти первинного осередку формуються за рахунок:

- внесків на підтримку Руху;
- державного фінансування статутної діяльності Руху у порядку, встановленому законодавством України;
- коштів, переданих районною, міською, обласною (крайовою) організацією або Народним Рухом України;
- інших джерел не заборонених законодавством.

Частину суми внесків первинні осередки перераховують районній, міській організації Руху. Розмір відрахувань встановлюється рішенням районної, міської ради Руху.

Кошти, які передаються первинному осередку та які первинний осередок передає районній, міській організації Руху, використовуються виключно для фінансування видатків на утримання первинного осередку та відповідної організації Народного Руху України, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених Статутом.

39. У випадках грубих порушень Програми, Статуту чи ухвал керівних органів, дій, які перешкодили здійсненню виборчої політики Руху або нанесли суттєву шкоду авторитетові Руху, районна, міська, обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації Руху має право своєю ухвалою скликати позачергові звітно-виборні Загальні збори первинного осередку, припинити діяльність первинного осередку з його розформуванням, призначити переєстрацію членів первинного осередку.

Первинний осередок має право оскаржити таку ухвалу протягом 15 днів з часу ознайомлення з нею голови первинного осередку до керівного органу Руху вищого рівня

або обласної (крайової) чи Центральної контрольно-ревізійної комісії. Заява про оскарження має бути розглянута протягом двох місяців.

Призначені ухвалою районної, міської ради чи проводу обласної (крайової) організації Руху позачергові Загальні збори первинного осередку, як правило, проводить представник, призначений районною, міською радою Руху.

У випадку припинення діяльності первинного осередку ухвалою районної, міської ради Руху належність до Руху членів цього первинного осередку може бути індивідуально підтверджена шляхом проведення їх перереєстрації за рішенням відповідного керівного органу Руху, закріпленням членів Руху за іншим існуючим первинним осередком чи створенням нового.

Б. Районні структурні утворення Руху

40. До районних структурних утворень Руху відносяться районні, міські (міст обласного значення), районні у місті Києві організації Руху, які мають статус районної відповідно до організаційної структури Руху. Територія, на яку поширюється діяльність організації, визначається межами відповідної адміністративно-територіальної одиниці (району, міста, району в місті Києві).

41. Районна, міська організація створюється на конференції не менше двох первинних осередків за згодою керівного органу обласної (крайової) організації або Політради Руху та проходить внутрішню реєстрацію відповідно до Статуту та Положення про внутрішню реєстрацію структурних утворень Руху, затвердженим Політичною Радою Руху.

42. Районна, міська організація Руху в своїй діяльності керується Програмою та Статутом Руху, ухвалами центральних і обласних (крайових) керівних органів Руху.

Ухвали керівних органів Руху з програмних, статутних та виборчих питань є обов'язковими до виконання районною, міською організацією. У разі наявності об'єктивних перешкод для виконання іншої ухвали вищого органу, яка стосується поточної діяльності Руху, районна, міська рада Руху може протягом не більше як двох тижнів з часу отримання ухвали звернутися до обласної (крайової) організації з мотивованим поясненням. Обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації Руху можуть своїм рішенням звільнити районну, міську організацію від виконання відповідної ухвали або підтвердити обов'язковість її виконання.

43. Районна, міська організація Руху:

а) проводить роботу, спрямовану на реалізацію Програми Руху, ухвал Всеукраїнських Зборів (З'їздів) Руху, центральних, обласних (крайових) та районних, міських керівних органів Руху;

б) веде облік членів та первинних осередків Руху на своїй території;

- в) розробляє план дій і тактику розв'язання місцевих проблем, проводить відповідні заходи;
- г) координує роботу первинних осередків, що входять до її складу, надає їм політичну підтримку, організаційну та методичну допомогу;
- г) формує виборчу політику під час виборів до відповідних територіальних (районних, міських, районних у містах) органів місцевого самоврядування;
- д) вносить пропозиції до обласної (крайової) організації Руху щодо виборчої політики і висунення кандидатів до виборних органів вищого рівня (міста, області, Верховної Ради);
- е) відповідно до законодавства України та за погодженням з проводом обласної (крайової) організації здійснює висунення кандидатів для участі у місцевих виборах. Представництво осіб однієї статі у виборчих списках кандидатів у депутати місцевих рад у багатомандатних виборчих округах має становити не менше 30 відсотків загальної кількості кандидатів у виборчому списку;
- є) відповідно до законів України висуває представників до територіальних, окружних та дільничних виборчих комісій та комісій референдуму на своїй території;
- ж) за погодженням з обласною (крайовою) організацією забезпечує проведення виборчої кампанії кандидатів від Руху у виборчих округах на відповідній території; забезпечує агітацію відповідно до позиції Руху при проведенні референдумів;
- з) сприяє формуванню фракцій Руху у відповідних представницьких органах; скеровує діяльність цих фракцій;
- и) співпрацює в межах та в цілях, визначених Програмою Руху та рішеннями керівних органів Руху, з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування на відповідній території;
- і) взаємодіє з місцевими організаціями інших політичних партій, громадських та інших організацій;
- ї) вносить пропозиції обласній (крайовій) конференції щодо складу керівних органів обласної (крайової) організації;
- й) вносить пропозиції обласній (крайовій) конференції щодо обрання делегатів на Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху;
- к) організовує та проводить масові заходи;
- л) здійснює іншу діяльність, яка не заборонена законами України та не суперечить Програмі та Статутові Руху.

Районна, міська організація Руху зобов'язана доводити до відома первинних осередків Руху ухвали Всеукраїнських Зборів (З'їздів) Руху, заяви Руху, документи Центрального Проводу та Політичної Ради Руху, інформаційні листи Голови Руху, його заступників,

керівника Апарату ЦП НРУ, ухвали керівних органів та інформаційні документи обласної (крайової) організації Руху.

44. До повноважень міської (міста з районним поділом) організації, яка не має статусу районної відповідно до статті 31 Статуту, належать повноваження, передбачені пунктами в), г), д), е), є), ж), з), и), і) к) статті 43 Статуту. Міська організація Руху, яка не має статусу районної, може мати й інші повноваження, які визначаються ухвалою обласної (крайової) ради Руху.

Склад та порядок формування і функціонування керівних органів міської (міста з районним поділом) організації, яка не має статусу районної, визначаються ухвалою обласної (крайової) ради Руху.

45. Кошти районних, міських організацій формуються за рахунок:

- внесків на підтримку Руху;
- державного фінансування статутної діяльності Руху у порядку, встановленому законодавством України;
- коштів, переданих первинними осередками, обласною (крайовою) організацією та Народним Рухом України;
- інших джерел не заборонених законодавством.

Частину суми внесків районні, міські організації перераховують на рахунок обласної (крайової) організації Руху. Розмір відрхувань встановлюється ухвалою обласної (крайової) ради Руху.

Кошти, які передаються районній, міській організації від обласної (крайової) організації Руху, які районна, міська організація перераховує на рахунок обласної (крайової) організації Руху, використовуються виключно для фінансування видатків на утримання відповідної організації Народного Руху України, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених Статутом.

46. Найвищим керівним органом районної, міської організації є районна, міська конференція відповідної організації Руху. В районній, міській організації з чисельністю не більше 30 членів Руху, а також в районних, міських організаціях, в межах території діяльності яких відсутні первинні осередки, замість конференції проводяться загальні збори.

Про прийняття рішення щодо скликання районної, міської конференції (загальних зборів) Руху голова районної, міської організації не менше як за три дні до проведення конференції ставить до відома провід обласної (крайової) організації Руху. Районна, міська конференція (загальні збори) Руху проводиться, як правило, у присутності уповноваженого представника обласної (крайової) організації Руху.

Чергова районна, міська конференція (загальні збори) проводиться не рідше, ніж раз на рік. Рішення про скликання чергової районної, міської конференції (загальних зборів) приймає районна, міська рада Руху.

Позачергова районна, міська конференція (позачергові загальні збори) скликається за рішенням районної, міської ради Руху з її власної ініціативи або на вимогу не менше ніж третини первинних осередків, що є на обліку в районній, міській організації, висловлену рішеннями цих первинних осередків. У випадку наявності таких вимог районна, міська рада Руху зобов'язана прийняти рішення про скликання позачергової конференції (загальних зборів) та встановлення норми представництва. У випадку відмови районної, міської ради прийняти таке рішення, ухвалу про скликання позачергової конференції приймає провід обласної (крайової) організації або обласна (крайова) рада.

Позачергова районна, міська конференція (позачергові загальні збори) Руху може бути скликана ухвалою ради або проводу відповідної обласної (крайової) організації Руху відповідно до ст. 71 Статуту, ухвалою Політичної Ради Руху чи Центрального Проводу Руху відповідно до ст. 84 та 87 Статуту.

Конференція (Загальні збори) визначає план дій і тактику діяльності відповідної організації Руху, затверджує зміни в складі її керівних органів, обирає голову, його заступника (заступників), провід (в разі прийняття рішення про його створення), виборних членів районної, міської ради строком на два роки.

47. Делегати районної, міської конференції обираються первинними осередками Руху з числа членів Руху за нормою представництва, визначеною рішенням про скликання конференції.

48. Районна, міська конференція Руху відкривається за умови реєстрації для участі в ній більше половини від загальної кількості її делегатів, визначеної відповідно до норми представництва та вимог Статуту.

Загальні збори районної, міської організації відкриваються за умови реєстрації для участі в них більше половини кількості членів Руху, що стоять на обліку в районній, міській організації.

49. Районна, міська конференція (Загальні збори) може взяти до свого розгляду будь-яке питання діяльності районної, міської організації Руху в межах, визначених програмою та Статутом Руху. З розглянутих питань конференція (Загальні збори) приймає ухвали, заяви, рішення.

Рішення конференції (Загальних зборів) приймаються звичайною більшістю голосів від числа зареєстрованих делегатів конференції (учасників Загальних зборів).

50. Керівним органом районної, міської організації Руху у період між районними, міськими конференціями (Загальними зборами) є районна, міська рада Руху. До складу районної, міської ради Руху входять за посадою голова районної, міської організації Руху, його заступник (заступники), голови первинних осередків Руху, що перебувають на обліку

в районній, міській організації. До складу районної, міської ради Руху можуть входити також члени ради, обрані районною, міською конференцією (зборами) Руху строком на два роки.

Районна, міська рада Руху розглядає усі питання діяльності районної, міської організації Руху, визначені цим Статутом, крім віднесених законодавством та Статутом до виключної компетенції районної, міської конференції (Загальних зборів), та приймає ухвали та заяви з цих питань. У своїй роботі при вирішенні справ районної, міської організації районна, міська рада Руху керується Програмою та Статутом Руху, ухвалами центральних та обласних (крайових) керівних органів Руху, районної, міської конференції (загальних зборів) Руху.

Засідання ради скликається головою (заступником голови – відповідно до ст. 52 Статуту Руху) районної, міської організації Руху, як правило, не рідше одного разу на три місяці. Засідання ради чинне за умови участі у ньому більше половини її членів. Заміна відсутніх членів ради іншими особами не допускається. Рішення приймаються більшістю голосів від присутніх членів ради.

В роботі ради можуть брати участь з правом дорадчого голосу представники центральних та обласних (крайових) керівних органів Руху, а також (за рішенням ради) інші особи.

51. Очолює й організовує роботу районної, міської організації Руху голова районної, міської організації, який обирається конференцією (загальними зборами) строком на два роки. Достроково повноваження голови районної або міської організації можуть бути припинені рішенням відповідної конференції (загальними зборами), обласної (крайової) ради або ухвалою Політичної Ради. Обласна (крайова) рада Руху або провід обласної (крайової) організації Руху може вносити на розгляд конференції (загальних зборів) районної, міської організації рекомендації щодо кандидатури голови районної, міської організації.

У випадку дострокового припинення головою районної, міської організації повноважень обласна (крайова) рада або Політична Рада своїм рішенням призначає виконуючого обов'язки голови організації до проведення конференції районної, міської організації.

Голова районної, міської організації:

- а) здійснює керівництво діяльністю районної, міської організації Руху та її керівних органів;
- б) представляє районну, міську організацію Руху у стосунках з керівними органами Руху, органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими об'єднаннями громадян, підприємствами, організаціями та установами незалежно від форм власності;
- в) очолює районну, міську раду та (у разі обрання) районний, міський провід Руху, скликає їх засідання та головує на них, підписує прийняті ними документи;

г) відкриває рахунки в банках, розпоряджається майном та коштами районної, міської організації Руху у межах кошторису, затвердженого районною, міською радою Руху;

г) здійснює інші повноваження, передбачені Статутом Руху.

д) видає довіреності на представництво інтересів районної (міської) організації. В тому випадку, якщо районна (міська) організація не має статусу юридичної особи, така довіреність підписується керівником районної (міської) організації та скріплюється печаткою організації вищого рівня.

52. Заступник (заступники) голови районної, міської організації Руху обираються районною, міською конференцією (загальними зборами) за пропозицією голови районної, міської організації строком на два роки. Достроково повноваження заступника голови районної, міської організації можуть бути припинені рішенням відповідної конференції (загальними зборами), обласної (крайової) ради, або ухвалою Політичної Ради. Заступник голови районної, міської організації виконує окремі функції голови районної, міської організації за його дорученням, заміщає голову районної, міської організації у разі його відсутності за його дорученням або рішенням районної, міської ради (проводу) Руху.

53. Конференція районної, міської організації може обирати строком на два роки провід районної, міської організації, який є керівним органом районної, міської організації Руху в період між засіданнями районної, міської ради. До складу проводу входять за посадою голова районної, міської організації та його заступник (заступники).

Засідання проводу скликаються головою районної, міської організації за необхідністю, але не рідше одного разу на місяць. Засідання проводу чинне за умови участі у ньому більше половини його членів. Рішення приймаються більшістю голосів від присутніх членів проводу.

Члени районного, міського проводу є членами відповідної районної, міської ради Руху за посадою.

До повноважень проводу районної, міської організації Руху відноситься забезпечення та контроль за видавничою та агітаційною діяльністю, забезпечення відносин із місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, засобами масової інформації та громадськими організаціями.

54. Районна, міська організація Руху має право втручатися у діяльність первинного осередку, що входить до її складу, аж до припинення його діяльності, зокрема, відповідно до статті 39 Статуту, у випадках, коли дії первинного осередку суперечать Програмі, Статутові Руху та обов'язковим ухвалам керівних органів Руху.

В. Обласні (крайові) організації Руху

55. Статус обласної (крайової) організації Руху, окрім власне обласних (крайових) організацій, мають організація Руху в Автономній Республіці Крим, Київська та Севастопольська міська організація Руху. Діяльність обласної (крайової) організації

поширюється на територію відповідної області, Автономної Республіки Крим, міста Києва та Севастополя.

В межах адміністративно-територіальної одиниці України зі статусом області створюється лише одна партійна організація обласного рівня. На місце організації в організаційній структурі партії, як обласної, можуть вказувати терміни в найменуванні - «обласна», «крайова», «обласна (крайова)».

До складу обласної (крайової) організації входять районні, міські організації Руху.

56. Обласна (крайова) організація створюється на конференції не менше двох районних (міських) організацій Руху за згодою Центрального Проводу або Політради Руху та проходить внутрішню реєстрацію за рішенням Центрального Проводу Руху, стає на облік в Апараті Центрального Проводу та отримує свідоцтво про реєстрацію в Апараті Центрального Проводу Руху. Таке свідоцтво служить підтвердженням легального статусу обласної (крайової) організації в Народному Русі України.

57. Обласна (крайова) організація Руху в своїй діяльності керується Програмою та Статутом Руху, ухвалами центральних керівних органів Руху.

Ухвали центральних керівних органів Руху з програмних, статутних та виборчих питань є обов'язковими до виконання обласною (крайовою) організацією. У разі наявності об'єктивних перешкод для виконання іншої ухвали центрального органу, яка стосується поточної діяльності Руху, обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації Руху може протягом не більше як двох тижнів з часу отримання ухвали звернутися до центрального керівного органу Руху з мотивованим поясненням. Центральний Провід або Політична Рада Руху можуть своїм рішенням звільнити обласну (крайову) організацію від виконання відповідної ухвали або підтвердити обов'язковість її виконання.

58. Обласна (крайова) організація Руху:

- а) проводить роботу, спрямовану на реалізацію Програми Руху, рішень Всеукраїнських Зборів (З'їздів) Руху, центральних та обласних (крайових) керівних органів Руху;
- б) веде облік членів Руху та відповідних структурних утворень Руху в межах території здійснення своєї діяльності;
- в) розробляє план дій і тактику розв'язання обласних (регіональних) проблем, проводить відповідні заходи;
- г) координує роботу районних, міських організацій, що входять до її складу, надає їм політичну підтримку, організаційну та методичну допомогу;
- г) формує та координує виборчу політику під час виборів до відповідних обласних, міських обласного центру, інших територіальних (районних, міських, районних у містах) органів місцевого самоврядування;

- д) вносить пропозиції до Центрального Проводу Руху щодо виборчої політики, засад формування виборчого списку Руху і висунення кандидатів до Верховної Ради України;
- е) відповідно до законодавства здійснює висунення кандидатів для участі у місцевих виборах. Представництво осіб однієї статі у виборчих списках кандидатів у депутати місцевих рад у багатомандатних виборчих округах має становити не менше 30 відсотків загальної кількості кандидатів у виборчому списку;
- є) відповідно до законів України висуває представників до територіальних, окружних та дільничних виборчих комісій та комісій референдуму в межах території своєї діяльності;
- ж) за погодженням з центральними керівними органами Руху забезпечує проведення виборчої кампанії кандидатів від Руху у виборчих округах на відповідній території; забезпечує агітацію відповідно до позиції Руху при проведенні референдумів;
- з) сприяє формуванню фракцій Руху в обласній Раді та міській Раді обласного центру; скеровує діяльність цих фракцій; координує роботу фракцій Руху у представницьких органах на відповідній території;
- и) співпрацює в межах та в цілях, визначених Програмою Руху та рішеннями керівних органів Руху, з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування на відповідній території;
- і) взаємодіє з обласними організаціями інших політичних партій, громадських та інших організацій;
- ї) вносить пропозиції Всеукраїнським Зборам (З'їздові) Руху щодо складу центральних керівних органів Руху;
- й) організовує та проводить масові заходи;
- к) здійснює іншу діяльність, яка не заборонена законами України та не суперечить Програмі та Статуту Руху.

Обласна (крайова) організація Руху зобов'язана доводити до відома районних, міських організацій Руху ухвали Всеукраїнських Зборів (З'їздів) Руху, заяви Руху, документи Центрального Проводу та Політичної Ради Руху, інформаційні листи Голови Руху, його заступників, керівника Апарату ЦП НРУ.

59. Керівними органами обласної (крайової) організації Руху є обласна (крайова) конференція Руху, обласна (крайова) рада Руху, провід обласної (крайової) організації Руху.

60. Найвищим керівним органом обласної (крайової) організації є обласна (крайова) конференція Руху.

Про прийняття рішення щодо скликання обласної (крайової) конференції Руху голова обласної (крайової) організації ставить до відома Політичну Раду Руху не пізніше, ніж за сім днів до дня проведення конференції.

Чергова обласна (крайова) конференція проводиться не рідше, ніж раз на рік. Ухвалу про скликання чергової обласної (крайової) конференції приймає обласна (крайова) рада Руху.

Позачергова обласна (крайова) конференція скликається ухвалою обласної (крайової) ради Руху з її власної ініціативи, за ініціативою обласного (крайового) проводу, підтриманою не менш ніж третиною районних, міських організацій, що входять до складу обласної (крайової) організації, або на вимогу не менше ніж половини її районних, міських організацій. Підтримка чи вимога скликання позачергової обласної (крайової) конференції має бути висловлена ухвалами відповідних районних, міських рад Руху. У випадку наявності таких вимог обласна (крайова) рада Руху зобов'язана прийняти ухвалу про скликання позачергової конференції та встановлення норми представництва. В особливих випадках ухвалу про скликання позачергової конференції на вимогу районних, міських організацій може прийняти провід обласної (крайової) організації.

Позачергова обласна (крайова) конференція Руху може бути скликана ухвалою Центрального Проводу або Політичною Радою Руху, у тому числі із створенням організаційного комітету для підготовки проведення обласної (крайової) конференції Руху відповідно до статті 84 Статуту.

61. Делегати обласної (крайової) конференції обираються районними, міськими конференціями (зборами) Руху з числа членів Руху за нормою представництва, визначеною ухвалою про скликання конференції.

62. Обласна (крайова) конференція Руху відкривається за умови реєстрації для участі в ній більше половини від загальної кількості її делегатів, визначеної відповідно до норми представництва та вимог Статуту.

Регламент конференції визначається її ухвалою.

Обласна (крайова) конференція Руху може взяти до свого розгляду будь-яке питання діяльності обласної (крайової) організації Руху в межах, визначених Програмою та Статутом Руху. З розглянутих питань конференція приймає ухвали, заяви та рішення. Конференція визначає план дій і тактику діяльності обласної (крайової) організації Руху, затверджує зміни в складі керівних органів обласної (крайової) організації, обирає голову обласної (крайової) організації Руху, його заступника (заступників), провід, обласну (крайову) контрольно-ревізійну комісію, виборних членів обласної (крайової) ради строком на два роки.

Рішення конференції приймаються звичайною більшістю голосів від числа зареєстрованих делегатів конференції.

Матеріали обласної (крайової) конференції (протокол конференції, звіт голови обласної (крайової) організації, звіт голови обласної (крайової) контрольно-ревізійної комісії, ухвали, заяви, рішення) подаються в Апарат ЦП НРУ в п'ятиденний строк.

63. Керівним органом обласної (крайової) організації Руху в період між конференціями є обласна (крайова) рада Руху. До складу обласної (крайової) ради входять члени проводу, виборні члени ради, обрані конференцією, а також за посадою голови районних, міських організацій, що входять до складу обласної (крайової) організації.

Число виборних членів ради визначається ухвалою обласної (крайової) конференції.

64. Обласна (крайова) рада:

- а) скликає обласну (крайову) конференцію Руху, визначає дату її проведення, норму представництва та пропонує проект її порядку денного;
- б) зобов'язана скликати позачергову обласну (крайову) конференцію у випадках, визначених частиною четвертою статті 60 Статуту;
- в) має право прийому до Руху, накладення стягнень на членів Руху та виключення з Руху відповідно до Статуту;
- г) визначає виборчу політику Руху на відповідній території, узгоджену з рішеннями центральних органів Руху;
- г) визначає ставлення до питань місцевих референдумів;
- д) визначає кандидатів до виборних органів області та обласного центру;
- е) сприяє формуванню фракцій Руху в представницьких органах області та обласного центру, скеровує їх діяльність;
- є) затверджує положення про фракції Руху в обласній, міських, районних радах;
- ж) затверджує розподіл обов'язків між заступниками голови обласної (крайової) організації;
- з) утворює тимчасові робочі органи (комісії, робочі групи) обласної (крайової) організації для підготовки окремих питань чи проведення певних заходів;
- и) за пропозицією голови обласної (крайової) організації обирає зі свого складу керівника управи обласної (крайової) організації Руху;
- і) затверджує регламент обласної (районної) ради Руху та положення про управу обласної (крайової) організації Руху;
- ї) затверджує структуру і штатний розпис управи обласної (крайової) організації Руху;
- й) може обирати зі свого складу обласну етичну комісію Руху;

к) має право скасовувати або призупиняти дію ухвал та інших рішень проводу обласної (крайової) організації;

л) має право скасовувати або призупиняти рішення керівних органів районних, міських організацій, що входять до її складу, втручатися у діяльність районних, міських організацій та первинних осередків відповідно до статті 71 Статуту;

м) призначає перереєстрацію членів Руху районних, міських організацій або первинних осередків, що входять до її складу;

н) рекомендує кандидатури на посади голів районних, міських організацій Руху.

Обласна (крайова) рада Руху вирішує також інші питання діяльності обласної (крайової) організації Руху відповідно до Програми та Статуту Руху.

З розглянутих питань обласна (крайова) рада Руху приймає ухвали та заяви. Ухвали обласної (крайової) ради Руху з питань, визначених статтею 42 Статуту, є обов'язковими до виконання районними, міськими організаціями, що входять до складу обласної (крайової) організації Руху.

65. Обласна (крайова) рада Руху проводить засідання, як правило, не рідше одного разу на два місяці. Чергові засідання ради скликаються за ухвалою проводу обласної (крайової) організації Руху, який визначає час, місце засідання, а також пропонує проект порядку денного засідання ради. Про прийняття рішення щодо скликання обласної (крайової) ради Руху голова організації ставить до відома Апарат ЦП НРУ негайно з моменту прийняття рішення.

Позачергові засідання обласної (крайової) ради Руху можуть скликатися за ухвалою проводу або за ініціативою третини районних, міських організацій, що входять до складу обласної (крайової) організації, висловленою ухвалами відповідних районних, міських рад. В останньому випадку провід зобов'язаний скликати засідання ради.

Позачергове засідання обласної (крайової) ради Руху може бути скликане ухвалою Політичної Ради або Центрального Проводу Руху, а також рішенням організаційного комітету, створеного для проведення обласної (крайової) конференції відповідно до статті 84 Статуту.

Проект порядку денного позачергового засідання ради пропонує суб'єкт ініціативи її скликання.

Засідання обласної (крайової) ради Руху чинне за умови участі в ньому більше половини її членів. Заміна відсутніх членів ради іншими особами не допускається. Рішення ради приймається звичайною більшістю від числа зареєстрованих на засіданні членів ради.

В роботі ради можуть брати участь з правом дорадчого голосу представники центральних керівних органів Руху, а також (за рішенням ради) інші особи.

Порядок проведення засідання ради визначається регламентом ради, який затверджується її ухвалою.

У своїй роботі при вирішенні справ обласної (крайової) організації обласна (крайова) рада Руху керується Програмою та Статутом Руху, ухвалами центральних керівних органів Руху, рекомендаціями обласних контрольно-ревізійної та етичної комісії.

66. Постійним керівним органом обласної (крайової) організації є її провід, який обирається обласною (крайовою) конференцією у складі не менше 7 осіб. Засідання проводу обласної (крайової) організації скликаються головою обласної (крайової) організації по мірі необхідності, але не рідше один раз на місяць. До складу проводу за посадою входять голова обласної (крайової) організації, його заступник (заступники), голови фракцій Руху в обласній Раді та міській Раді обласного центру. Про прийняття рішення щодо скликання проводу обласної (крайової) організації Руху голова організації ставить до відома Апарат ЦП НРУ негайно з моменту прийняття рішення.

Провід формує політику і тактику обласної (крайової) організації, здійснює стосунки з органами влади, політичними партіями та громадськими організаціями, органами масової інформації, здійснює внутрішню реєстрацію районних, міських організацій, які входять до складу обласної (крайової) організації, затверджує кошторис видатків обласної (крайової) організації Руху, контролює агітаційну, видавничу та іншу діяльність обласної (крайової) організації, готує питання, що виносяться на засідання обласної (крайової) ради, здійснює інші повноваження відповідно до Статуту Руху. З розглянутих питань провід приймає ухвали, заяви або протокольні рішення (доручення). Рішення проводу приймаються звичайною більшістю від присутніх на його засіданні членів проводу.

Засідання проводу обласної (крайової) організації Руху чинне за умови участі в ньому більше половини його членів. Рішення проводу приймається звичайною більшістю від числа зареєстрованих на засіданні членів проводу.

В засіданні проводу обласної (крайової) організації можуть брати участь з правом дорадчого голосу представники центральних органів Руху, обласної (крайової) ради Руху, обласної контрольно-ревізійної комісії Руху, а також (за рішенням проводу) інші особи.

67. Очолює й організовує роботу обласної (крайової) організації Руху, голова обласної (крайової) організації Руху.

Голова обласної (крайової) організації обирається обласною (крайовою) конференцією Руху з членів Руху строком на два роки. Достроково повноваження голови обласної (крайової) організації можуть бути припинені рішенням обласної конференції, ухвалою Центрального Проводу Руху. У випадку дострокового припинення за рішенням керівного органу Руху повноважень голови обласної (крайової) організації Руху він автоматично перестає очолювати депутатську фракцію (групу) Руху у відповідній обласній раді та вибуває з ради і проводу обласної (крайової) організації Руху з дати прийняття такого рішення. Усунений голова не може обиратися на будь-яку посаду чи входити до будь-якого керівного органу в Русі впродовж двох років. Центральний Провід або Політична

Рада Руху може вносити на розгляд конференції обласної (крайової) організації рекомендації щодо кандидатури голови обласної (крайової) організації.

У випадку дострокового припинення головою обласної (крайової) організації повноважень Політична Рада Руху або Центральний Провід Руху своїм рішенням призначає виконуючого обов'язки голови організації до проведення конференції обласної (крайової) організації.

У разі, якщо обласна (крайова) організація знаходиться на окупованій території, Голова такої організації призначається тимчасово - на час дії відповідних обставин, рішенням Політичної Ради або Центрального Проводу Руху.

Голова обласної (крайової) організації:

- а) здійснює керівництво діяльністю обласної (крайової) організації, її ради та проводу;
- б) представляє обласну (крайову) організацію Руху у стосунках з іншими керівними органами Руху, органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями;
- в) очолює обласну (крайову) раду та провід обласної (крайової) організації Руху, скликає засідання проводу та ради, підписує прийняті ними документи;
- г) відкриває рахунки в банках, розпоряджається коштами обласної (крайової) організації Руху у межах кошторису, затвердженого проводом обласної (крайової) організації Руху, звітує перед проводом обласної (крайової) організації щодо використання коштів;
- г) здійснює загальне керівництво роботою управи обласної (крайової) організації Руху;
- д) здійснює інші повноваження, передбачені Статутом Руху.

В межах своїх повноважень голова обласної (крайової) організації видає розпорядження та накази, обов'язкові до виконання управою обласної (крайової) організації Руху, наділяє окремими своїми повноваженнями заступників голови організації, дає доручення членам проводу та обласної (крайової) ради Руху, іншим членам Руху.

68. Заступник (заступники) голови обласної (крайової) організації Руху обирається обласною (крайовою) конференцією з числа членів Руху за пропозицією голови обласної (крайової) організації строком на два роки. Достроково повноваження заступника голови обласної (крайової) організації можуть бути припинені рішенням обласної конференції, ухвалою Політичної Ради Руху або Центрального Проводу Руху. Заступники голови обласної (крайової) організації виконують функції відповідно до розподілу обов'язків, визначеного обласною (крайовою) радою Руху, окремі повноваження за дорученням голови обласної (крайової) організації. Один з заступників виконує обов'язки голови обласної (крайової) організації у разі його відсутності за дорученням голови або за рішенням проводу.

69. Обласна (крайова) рада Руху може утворити із свого складу етичну комісію. На етичну комісію обласної (крайової) ради Руху покладаються завдання розгляду конфліктних ситуацій, що виникають між окремими членами Руху, та подання рекомендацій щодо їх розв'язання до обласної (крайової) ради Руху або обласної контрольно-ревізійної комісії.

70. Кошти обласної (крайової) організації формуються за рахунок:

- внесків на підтримку Руху;
- державного фінансування статутної діяльності Руху у порядку, встановленому законодавством України;
- коштів, переданих районними, міськими організаціями та Народним Рухом України;
- інших джерел не заборонених законодавством.

Частину суми внесків обласна (крайова) організація перераховує на рахунок Народного Руху України. Розмір відрахувань встановлюється ухвалою Центрального Проводу Руху.

Кошти, які передаються обласній (крайовій) організації від Народного Руху України, та кошти, які обласна (крайова) організація перераховує на рахунок Народного Руху України, використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Народного Руху України або відповідної обласної (крайової) організації Народного Руху України, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених Статутом.

71. Обласна (крайова) організація ухвалами своїх керівних органів має право втручатися у діяльність первинних осередків, районних та міських організацій Руху, зокрема, у випадках, коли їх дії суперечать Програмі, Статуту Руху та обов'язковим ухвалам керівних органів Руху.

У випадках грубих порушень Програми, Статуту чи ухвал керівних органів Руху, дій, які перешкодили здійсненню виборчої політики Руху або нанесли суттєву шкоду авторитетові Руху, обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації має право своєю ухвалою скликати позачергову звітно-виборну конференцію (загальні збори) районної, міської організації. Для її підготовки і проведення обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації цією ж ухвалою формує організаційний комітет з обов'язковим включенням до його складу представників обласної (крайової), відповідної районної, міської організацій і надає йому повноваження здійснювати підготовку до проведення конференції (зборів). Ця конференція (збори) повинна відбуватися за обов'язкової участі представника обласної контрольно-ревізійної комісії. Дата проведення конференції (зборів) та норми представництва на ній встановлюються ухвалою обласної (крайової) ради або проводу обласної (крайової) організації Руху за поданням оргкомітету. Обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації може надати оргкомітетові також повноваження здійснювати поточне керівництво діяльністю районної, міської організації до проведення конференції (загальних зборів).

У необхідних випадках обласна (крайова) рада або провід обласної (крайової) організації своєю ухвалою може призначити проведення перереєстрації членів Руху у відповідній районній, міській організації з встановленням порядку і строків проведення перереєстрації. Проведення такої перереєстрації завершується внутрішньою перереєстрацією районної, міської організації та усіх первинних осередків, що входять до її складу. Внутрішня перереєстрація не є підставою для проходження районною, міською організацією державної перереєстрації.

Г. Центральні органи Руху

72. Центральними керівними органами Руху є: Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху, Центральний Провід Руху, Політична Рада (Політрада) Руху.

73. Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху є найвищим керівним органом Народного Руху України.

Чергові Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху скликаються ухвалою Центрального Проводу Руху не рідше ніж раз на 2 роки.

Як правило, чергові Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху є звітно-виборними.

Центральний Провід своєю ухвалою може змінити дату проведення призначених Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху. При невідкладній потребі таке рішення може бути прийняте Політрадою або Головою Руху за погодженням з головами не менше ніж половини обласних (крайових) організацій Руху.

74. Позачергові Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху можуть бути скликані:

- а) ухвалою Центрального Проводу Руху за його власною ініціативою;
- б) ухвалою Політичної Ради Руху за її власною ініціативою;
- в) розпорядженням Голови Руху за його власною ініціативою
- г) на вимогу не менше ніж третини (дев'яти) обласних (крайових) організацій Руху, висловлену ухвалами їх обласних (крайових) рад. При цьому Центральний Провід зобов'язаний прийняти рішення про скликання позачергових Зборів (З'їзду). Якщо Центральний Провід відхиляє або не розглядає протягом двох тижнів вимогу передбаченої кількості обласних (крайових) організацій, скликання позачергових Зборів (З'їзду) здійснюється ухвалою Політичної Ради Руху або розпорядженням Голови Руху.

75. Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху можуть відбуватися у кілька етапів. До офіційного закриття останнього етапу Зборів (З'їзду) вони є повноважним найвищим органом Руху. В період між етапами (до закриття З'їзду) не можуть скликатися інші Всеукраїнські Збори (З'їзд).

Рішення про проведення Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху у кілька етапів приймається Центральним Проводом Руху і підтверджується ухвалою Зборів (З'їзду), яка приймається на їх першому етапі. У випадку прийняття ухвали про проведення наступного етапу Зборів (З'їзду) на останньому засіданні попереднього етапу головує робить

оголошення про закриття засідання і перерву в роботі Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

Час скликання наступного етапу Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху визначається ухвалою, прийнятою на попередньому етапі Зборів. Збори (З'їзд) Руху можуть делегувати право визначення часу скликання наступного етапу Зборів (З'їзду) Центральному Проводу Руху або Політичній Раді Руху.

На вимогу не менше як третини обласних (крайових) організацій Руху наступний етап, передбачений ухвалою Зборів, може бути скликаний достроково у порядку, передбаченому статтею 74 Статуту.

Скликання наступного етапу Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху після їх офіційного закриття, про що оголошується на останньому засіданні Зборів, не допускається.

76. Делегати Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху обираються з числа членів Руху на обласних (крайових) конференціях Руху за пропозиціями обласної (крайової) ради та районних, міських організацій Руху згідно з нормою представництва, визначеною ухвалою Центрального Проводу (у випадках, передбачених статтею 74 Статуту, – ухвалою Політичної Ради або розпорядженням Голови Руху) про скликання Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху. Голова Народного Руху України, Почесний Голова Народного Руху України, члени Центрального Проводу та Центральної контрольно-ревізійної комісії Руху є делегатами Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху за посадою.

Ухвалою, яка встановлює норму представництва, може бути передбачене обрання певної кількості резервних делегатів Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху від обласних (крайових) організацій. Резервні делегати Зборів від обласної (крайової) організації обираються у тому ж порядку, що й основні. За рішенням проводу обласної (крайової) організації або, в окремих випадках, на підставі письмового розпорядження голови обласної (крайової) організації резервний делегат може брати повноправну участь у роботі Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху замість основного делегата від цієї ж обласної (крайової) організації у випадку неприбуття останнього на Збори; при цьому не повинна бути перевищена норма представництва відповідної обласної (крайової) організації. Заміна делегата за посадою на резервного не допускається.

77. У випадку проведення Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху у кілька етапів обласна (крайова), Київська міська, Севастопольська міська організація Руху має право у проміжку між етапами Всеукраїнських Зборів (З'їзду) здійснити заміну частини чи повного складу делегатів Зборів у межах норми представництва. Заміна делегатів (відкликання попередньо обраних та обрання нових делегатів), у тому числі резервних, проводиться ухвалою обласної (крайової) конференції Руху.

78. Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху відкриваються і є правочинними, якщо для участі в них зареєструвалося більше половини від загальної кількості їх делегатів, визначеної відповідно до норми представництва та вимог Статуту, та при умові, що на Зборах (З'їзді) представлено не менше двох третин (вісімнадцяти) обласних (крайових) організацій Руху.

Рішення на Зборах (З'їзді) приймаються більшістю голосів від числа зареєстрованих делегатів.

У випадку порушення цієї вимоги негайно скликається засідання Центрального Проводу, який приймає відповідні рішення про відкладення або перенесення відкриття Всеукраїнських Зборів (З'їзду) чи інше рішення.

79. Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху:

а) вирішують питання про реорганізацію чи структурні зміни Руху, оголошують про припинення діяльності Руху або його окремих структурних ланок;

б) визначають коло питань до розгляду, перевіряють повноваження делегатів, ухвалюють процедуру прийняття рішень та регламент, утворюють робочі органи;

в) схвалюють Програму та Статут Руху, вносять до них зміни та доповнення, затверджують або відхиляють зміни та доповнення до Статуту Руху, які можуть бути внесені Центральним Проводом для приведення Статуту Руху у відповідність до чинного законодавства;

г) визначають засади та стратегічні цілі політики Руху, основні напрями діяльності та завдання Руху;

г) звертаються з пропозиціями до Верховної Ради України, Уряду України, інших органів влади та місцевого самоврядування з питань державного, політичного, економічного та суспільного життя України;

д) роблять заяви з важливих питань державного, політичного, економічного та суспільного життя країни;

е) обирають строком на два роки Голову Руху;

е) на пропозицію Голови Руху після його консультацій з керівниками обласних (крайових) організацій обирають на той же строк заступників Голови Руху, членів Політичної Ради та виборних членів Центрального Проводу Руху;

ж) можуть визначати функціональний розподіл повноважень заступників Голови Руху;

з) заслуховують та затверджують звіт Центральної контрольно-ревізійної комісії, обирають строком на два роки голову та членів Центральної контрольно-ревізійної комісії;

и) мають право дострокового відкликання Голови Руху, заступників Голови Руху, членів Політичної Ради та виборних членів Центрального Проводу Руху, голови та членів Центральної контрольно-ревізійної комісії;

і) приймають рішення про створення політичних чи виборчих блоків або коаліцій з іншими партіями чи про входження до існуючих блоків, коаліцій або об'єднань, а також про вихід з них;

- ї) визначають і висувають кандидатів на виборах до Верховної Ради України від Руху, формують та затверджують виборчий список кандидатів у депутати від Руху на виборах до Верховної Ради України або (у складі міжпартійного з'їзду блоку) список виборчого блоку, до якого входить Рух, забезпечивши представництво осіб однієї статі у встановленому законодавством розмірі від кількості кандидатів у виборчому списку;
- й) висувають кандидатів у депутати у відповідних одномандатних виборчих округах;
- к) висувають відповідно до законодавства України кандидата (претендента на кандидата) у Президенти України від Руху або (у складі міжпартійного з'їзду блоку) від виборчого блоку, до якого входить Рух, приймають рішення про підтримку кандидата (претендента на кандидата) у Президенти України, висунутого іншим суб'єктом;
- л) приймають рішення про участь районних, міських, обласних (крайових) організацій Руху у виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів та старост;
- м) мають право скасування ухвал Політичної Ради, Центрального Проводу Руху, керівних органів обласних (крайових), районних, міських організацій Руху;
- н) заслуховують звіти Голови Руху, заступників Голови Руху;
- о) скасовують рішення про висунення кандидата в депутати Верховної Ради України та кандидата на посаду Президента України, вносять зміни до виборчого списку Руху відповідно до законодавства України;
- п) ухвалюють рішення з інших питань, прийнятих до розгляду Всеукраїнськими Зборами, в межах Статуту Руху.

Ухвали, рішення Зборів (З'їзду) з усіх питань приймаються звичайною більшістю голосів від числа делегатів, повноваження яких визнані Зборами (З'їздом). Ухвали, рішення Зборів (З'їзду) є обов'язковими для всіх організацій, первинних осередків та керівних органів Руху. Ухвали З'їзду можуть бути скасовані цим чи іншим З'їздом.

Всеукраїнські Збори (З'їзд) можуть ухвалою делегувати окремі свої повноваження Центральному Проводу або Політичній Раді НРУ.

Рішення з виборчих питань, щодо позачергових, проміжних, повторних, перших виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів та старост, об'єднаних територіальних громад, голів об'єднаних територіальних громад, інших видів виборів, передбачених законодавством, можуть прийматися Всеукраїнськими Зборами (З'їздом), Центральним Проводом або Політрадою Руху без ухвали Всеукраїнських Зборів (З'їзду) про делегування повноважень. У таких випадках рішення Всеукраїнських Зборів (З'їзду), Центрального Проводу або Політради НРУ мають однакову юридичну силу.

80. Центральний Провід Народного Руху України є вищим керівним органом Руху в період між Всеукраїнськими Зборами (З'їздами) Руху та між етапами Всеукраїнських Зборів (З'їзду).

До Центрального Проводу Руху за посадою входять: Голова Руху, його заступники, члени Політичної Ради, голови обласних (крайових) організацій, а також члени Центрального Проводу, обрані на Всеукраїнських Зборах (З'їзді) Руху.

Чисельність Центрального Проводу Руху визначається Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху та складає не більше 55 осіб.

81. Центральний Провід Руху:

а) приймає рішення про скликання Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху відповідно до статті 73 Статуту;

б) скликає позачергові Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху у випадках, визначених ст. 74 Статуту;

в) розглядає питання державного, політичного, економічного та суспільного життя України, напрямів діяльності Руху, його поточної діяльності, внутрішньопартійного життя, приймає з цих питань заяви або ухвали;

г) при необхідності приведення Статуту Руху у відповідність до чинного законодавства вносить до Статуту зміни і доповнення та подає їх на затвердження наступному З'їздові (етапові З'їзду) Руху;

г) приймає попереднє рішення про створення політичних чи виборчих блоків, коаліцій та об'єднань, у тому числі на президентських, парламентських та інших виборах, чи входження в уже існуючі блоки, коаліції та об'єднання та подає його на затвердження З'їзду;

д) розглядає пропозиції щодо кандидатів на виборах до Верховної Ради України від Руху; розглядає та подає на затвердження Всеукраїнськими Зборами партійний список Руху (виборчого блоку, до якого входить Рух) на виборах до Верховної Ради України відповідно до законодавства України;

е) розглядає та подає на затвердження Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) кандидатури для висунення претендентом на кандидата у Президенти України від Руху (виборчого блоку, до якого входить Рух); приймає попереднє рішення про підтримку кандидата (претендента на кандидата) у Президенти України, висунутого іншим суб'єктом;

є) розглядає та подає на затвердження Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) пропозиції щодо відкликання відповідно до законодавства України кандидата у Президенти України, кандидатів на виборах до Верховної Ради від Руху, про вилучення кандидатів з виборчого списку Руху;

- ж) приймає рішення про внутрішню реєстрацію обласних (крайових) організацій Руху в Апараті Центрального Проводу;
- з) може затверджувати або змінювати розподіл обов'язків між заступниками Голови Руху;
- и) утворює тимчасові робочі органи (комісії, робочі групи) для підготовки окремих питань чи проведення певних заходів;
- і) затверджує Положення про фракцію Руху у Верховній Раді України;
- ї) затверджує Положення про Апарат Центрального Проводу Руху та його штатний розпис; за пропозицією Голови Руху призначає керівника Апарату Центрального Проводу;
- й) затверджує Положення про Раду Старійшин Руху;
- к) затверджує Положення про прихильників Руху;
- л) призначає редакторів центральних видань Руху;
- м) затверджує бюджет Руху та звіти про його виконання;
- н) має право прийому в Рух нових членів;
- о) накладає стягнення на членів Руху відповідно до статті 21 Статуту;
- п) має право виключення з Руху відповідно до статей 22, 23 Статуту;
- р) має право зупинити виконання обов'язків члена Центрального Проводу чи його членство у Русі відповідно до статті 24 Статуту;
- с) призначає перереєстрацію членів Руху та встановлює її порядок і строки відповідно до статті 19 Статуту; має право здійснення особистої перереєстрації членів Руху;
- т) дає доручення Центральній контрольно-ревізійній комісії про проведення перевірок щодо дотримання Програми, Статуту Руху та обов'язкових ухвал керівних органів Руху;
- у) має право мотивованого скасування ухвал та протокольних рішень Політичної Ради, ухвал керівних органів районних, міських та обласних (крайових) організацій Руху;
- ф) заслуховує інформацію про роботу заступників Голови Руху, членів Політради Руху, про діяльність окремих обласних (крайових) організацій Руху;
- х) має право за поданням керівника або проводу обласної (крайової) організації Руху приймати рішення про зміну найменування відповідної обласної (крайової) організації Руху, районних, міських, міськрайонних організацій Руху відповідної області, первинних осередків Руху відповідної області;
- ц) здійснює інші повноваження відповідно до Статуту Руху або доручень Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

82. Ухвали Центрального Проводу, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими для всіх членів Руху, організацій, первинних осередків та інших керівних органів Руху (крім Всеукраїнських Зборів). Ухвали Центрального Проводу можуть бути скасовані Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху або самим Центральним Проводом.

Центральний Провід своєю ухвалою може делегувати окремі свої повноваження Політичній Раді Руху.

83. Центральний Провід Руху може утворити із свого складу етичну комісію Руху. На етичну комісію Руху покладаються завдання розгляду конфліктних ситуацій, що виникають між окремими членами Руху, та подання рекомендацій щодо їх розв'язання до Центрального Проводу, Політичної Ради Руху або Центральної контрольно-ревізійної комісії.

84. Центральний Провід Руху має право втручатися у діяльність районних, міських та обласних (крайових) організацій Руху, зокрема, у випадках, коли їх дії суперечать Програмі, Статуту Руху, ухвалам центральних керівних органів Руху.

У випадках грубих порушень Програми, Статуту чи ухвал центральних керівних органів Руху, дій, які перешкодили здійсненню виборчої політики Руху або нанесли суттєву шкоду авторитетові Руху, Центральний Провід Руху має право своєю вмотивованою ухвалою скликати позачергову звітно-виборну конференцію (загальні збори) районної, міської організації або позачергову звітно-виборну конференцію обласної (крайової) організації.

Підготовку та проведення призначеної ним позачергової конференції (загальних зборів) районної, міської організації Центральний Провід, як правило, доручає відповідній обласній (крайовій) організації.

Для підготовки та проведення обласної (крайової) конференції Центральний Провід цією ж ухвалою може сформувавти (у випадку необхідності) організаційний комітет з обов'язковим включенням до його складу представників центральних керівних органів, Центральної контрольно-ревізійної комісії та відповідної обласної (крайової) організації і надати йому повноваження здійснювати підготовку до проведення конференції. Ця конференція повинна відбуватися за обов'язкової участі представника Центральної контрольно-ревізійної комісії. Дата проведення конференції та норми представництва на ній встановлюються ухвалою Центрального Проводу Руху за поданням оргкомітету. Центральний Провід може надати оргкомітету також повноваження здійснювати поточне керівництво діяльністю обласної (крайової) організації до проведення конференції.

У необхідних випадках Центральний Провід своєю ухвалою може призначити проведення перереєстрації членів Руху у відповідній районній, міській або обласній (крайовій) організації з встановленням порядку і строків проведення перереєстрації. Проведення такої перереєстрації завершується внутрішньою перереєстрацією районної, міської

організації та усіх первинних осередків, що входять до її складу, чи відповідно обласної (крайової) організації та усіх районних, міських організацій, що входять до її складу.

У виключних випадках Центральний Провід Руху після вмотивованих висновків Центральної контрольно-ревізійної комісії може прийняти рішення про розпуск або ліквідацію обласної (крайової), районної чи міської організації Руху.

85. Засідання Центрального Проводу Руху скликається по мірі необхідності, але не рідше ніж 1 раз на 4 місяці ухвалою Політичної Ради. Позачергові засідання Центрального Проводу можуть скликатися ухвалою Політичної Ради, розпорядженням Голови Руху або на письмову вимогу не менше ніж третини членів Центрального Проводу, подану Голові Руху.

Засідання Центрального Проводу проводить Голова Руху або, за його дорученням, один із його заступників. Проект порядку денного засідання Центрального Проводу пропонує Політична Рада Руху, а у випадку позачергового засідання – суб'єкт ініціативи скликання засідання Центрального Проводу.

Засідання Центрального Проводу відкривається за наявності більше половини його членів. Рішення на засіданні Центрального Проводу приймаються більшістю голосів від числа зареєстрованих на його засіданні.

На засіданні Центрального Проводу можуть бути присутніми інші особи на запрошення Голови Руху або за рішенням Центрального Проводу. За рішенням Центрального Проводу може проводитись його закриті засідання.

Заяви, рішення та ухвали Центрального Проводу приймаються простою більшістю голосів присутніх членів Центрального Проводу.

Центральний Провід Руху може давати протокольні доручення окремим членам Центрального Проводу, Апарату Центрального Проводу.

86. Політична Рада (Політрада) Руху є вищим керівним органом Руху в період між засіданнями Центрального Проводу Руху.

Чисельність Політичної Ради Руху визначається Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху та складає не більше 17 осіб. До Політради за посадою входять Голова та заступники Голови Руху. Решта членів Політради обирається Всеукраїнськими Зборами Руху на пропозицію Голови Руху після його консультацій з керівниками обласних (крайових) організацій.

Засідання Політради скликається за необхідністю, але не рідше, ніж 1 раз на 2 місяці. Скликає засідання Політради та головує на ньому Голова Руху або, за його дорученням, один із заступників голови Руху. Засідання Політради може проводитися з використанням сучасних телекомунікаційних технологій.

Засідання Політради відкривається за наявності більше половини її членів. Заяви, ухвали, рішення Політради приймаються простою більшістю голосів від числа зареєстрованих на її засіданні.

87. Політична Рада Руху:

а) розглядає назрілі питання державного, політичного, економічного та суспільного життя України, напрямів діяльності Руху, його поточної діяльності, внутрішньопартійного життя Руху, приймає заяви, рішення та ухвали з цих питань; при необхідності вносить пропозиції з цих питань на розгляд Центрального Проводу;

б) розглядає питання виборчої діяльності Руху, вносить пропозиції з цих питань на розгляд Центрального Проводу;

в) призначає дату чергових засідань Центрального Проводу Руху, пропонує проект його порядку денного і в разі необхідності скликає позачергові засідання Центрального Проводу;

г) дає доручення Центральній контрольно-ревізійній комісії про проведення перевірок щодо дотримання Програми, Статуту Руху та обов'язкових ухвал керівних органів Руху;

г) дає доручення етичній комісії Руху щодо розгляду конкретних питань;

д) має право прийняття рішень з будь-яких питань, що віднесені до компетенції керівних органів обласних (крайових), районних, міських організацій Руху (крім тих, що віднесені до виключної компетенції керівних органів обласних (крайових), районних, міських організацій Руху згідно чинного законодавства України).

е) приймає рішення про внутрішню реєстрацію районних, міських організацій, первинних осередків Руху в Апараті Центрального Проводу;

є) приймає рішення про участь районних, міських, обласних (крайових) організацій Руху у відповідних позачергових, проміжних, повторних, перших виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів та старост, інших виборів, передбачених законодавством;

ж) за вмотивованою пропозицією Центральної контрольно-ревізійної комісії має право своєю ухвалою зупиняти дію ухвали чи рішення, що є предметом розгляду, до моменту розгляду рішення чи рекомендацій комісії, ухвалених по справі, відповідним керівним органом Руху;

з) може затверджувати або змінювати розподіл обов'язків між заступниками Голови Руху;

к) здійснює інші повноваження відповідно до Статуту Руху або делеговані ухвалою Центрального Проводу Руху.

Ухвали Політичної Ради Руху, прийняті в межах її повноважень, визначених Статутом Руху або делегованих їй ухвалою Центрального Проводу Руху, є обов'язковими для всіх

членів Руху, організацій, первинних осередків та інших керівних органів Руху (крім Всеукраїнських Зборів та Центрального Проводу Руху). Ухвали Політради Руху можуть бути скасовані Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху, Центральним Проводом Руху або самою Політрадою.

Політична Рада Руху має права втручатися у діяльність районних, міських та обласних (крайових) організацій Руху, їх фракцій у відповідних представницьких органах місцевого самоврядування, зокрема, у випадках, коли їх дії суперечать Програмі, Статутів Руху та обов'язковим ухвалам центральних керівних органів Руху.

У випадках, коли рішення керівних органів районних, міських, обласних (крайових) організацій Народного Руху України приймається з порушенням Статуту Руху чи ухвал центральних керівних органів Руху, чи приймаються з питань, які не належать до компетенції цих органів - Політична Рада Руху має право скасувати такі рішення та припинити повноваження складу відповідних керівних органів районних, міських, обласних (крайових) організацій.

Керівні органи районних, міських, обласних (крайових) організацій можуть також бути припинені Політичною Радою Руху у випадку не участі цих організацій у місцевих чи загальноукраїнських виборах або порушенні ними виборчих ухвал центральних керівних органів Руху.

Політична Рада має право здійснювати повноваження, передбачені статтею 84 цього Статуту.

88. Голова Народного Руху України обирається та відкликається Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху. Голова Руху є вищою посадовою особою Руху. Голова Руху відповідальний і підзвітний перед Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху.

Голова Руху:

- а) представляє Рух і виступає від імені Руху в органах влади, в установах та організаціях в Україні та за її межами; робить заяви від імені Руху;
- б) відкриває Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху; головує на засіданнях Центрального Проводу Руху; скликає та веде засідання Політичної Ради Руху;
- в) у випадках, передбачених статтею 74 Статуту, має право скликання позачергових Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху;
- г) має право скликання позачергових засідань Центрального Проводу Руху;
- г) виступає із звітом перед Всеукраїнськими Зборами Руху;
- д) підписує заяви, рішення та ухвали Всеукраїнських Зборів (З'їзду), Центрального Проводу та Політичної Ради Руху;
- е) очолює фракцію Руху у Верховній Раді України;

- є) здійснює загальне керівництво Апаратом Центрального Проводу, видає розпорядження стосовно організаційної роботи Руху та роботи Апарату Центрального Проводу;
- ж) здійснює загальне керівництво Виборчим штабом Руху;
- з) є розпорядником коштів та майна Руху, укладає договори від імені Руху;
- и) у порядку, передбаченому Положенням про Апарат Центрального Проводу, за поданням керівника Апарату приймає на роботу та звільняє з роботи працівників Апарату (окрім керівника Апарату);
- і) дає доручення членам Центрального Проводу, працівникам Апарату Центрального Проводу Руху, іншим членам Руху;
- ї) здійснює інші повноваження відповідно до цього Статуту.

Голова Руху може делегувати окремі свої повноваження заступникам Голови Руху.

Голова Руху може скликати, як правило, раз на два місяці, дорадчий орган - нараду голів обласних (крайових) організацій Руху. Голова Руху має право скликати регіональні наради голів обласних (крайових), районних, міських організацій.

89. Почесний Голова Народного Руху України обирається Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) НРУ.

Почесний Голова Народного Руху України бере участь у роботі Політичної Ради, Центрального Проводу НРУ та керівних органів районних, міських, обласних (крайових) організацій Руху з правом дорадчого голосу. Звернення Почесного Голови НРУ є обов'язковими для розгляду керівними органами Руху чи відповідної обласної (крайової) організації НРУ з прийняттям відповідного рішення.

90. Повноваження Голови Руху припиняються у зв'язку з закінченням терміну його повноважень або достроково: у зв'язку зі смертю, у випадку відставки або відкликання.

Відставка Голови Руху може відбутися за його власним бажанням на підставі письмової заяви. Заява Голови Руху про відставку подається до Центрального Проводу Руху, який приймає її та ухвалює рішення про проведення позачергових Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

Відкликання Голови Руху може здійснюватися ухвалою Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

З моменту прийняття відставки або смерті Голови Руху обов'язки Голови до Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху виконують колегіально заступники Голови Народного Руху України.

91. Заступники Голови Руху обираються Всеукраїнськими Зборами Руху на пропозицію Голови Руху після консультацій з керівниками обласних (крайових) організацій Руху.

Заступники Голови Руху здійснюють повноваження у відповідності до функціональних обов'язків, визначених керівними органами Руху. Заступник Голови Руху здійснює також повноваження, делеговані йому Головою Руху.

Заступники Голови Руху звітують перед Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху.

92. Голова Руху, заступники Голови Руху не можуть входити до складу керівних органів Руху та його структурних утворень, крім Політичної Ради та Центрального Проводу Руху. В разі обрання на посаду Голови Руху, заступників Голови Руху осіб, які входять до складу інших керівних органів Руху, крім Політичної Ради та Центрального Проводу Руху, вказані особи зобов'язані протягом 3 місяців з дня обрання, скласти з себе повноваження як членів відповідних керівних органів Руху.

Г. Виконавчі та контрольно-ревізійні органи Руху

93. Практичне виконання ухвал Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху, Центрального Проводу та Політичної Ради Руху, розпоряджень Голови Руху забезпечує Апарат Центрального Проводу Руху.

Апарат Центрального Проводу не має статусу юридичної особи і не є керівним органом Руху.

94. Апарат Центрального Проводу у своїй діяльності керується Програмою та Статутом Руху, Положенням про Апарат Центрального Проводу Руху, ухвалами керівних органів Руху, розпорядженнями Голови Руху.

Загальне керівництво Апаратом здійснює Голова Руху. Поточне керівництво діяльністю Апарату здійснює керівник Апарату. В разі потреби для виконання конкретної роботи на строк її виконання за поданням члена Політради та погодженням керівника Апарату Голова Руху видає розпорядження про утворення функціональної робочої групи, в склад якої можуть входити працівники (структурні підрозділи) Апарату, члени Центрального Проводу, Політради Руху, залучені експерти. Очолює таку групу відповідний заступник Голови Руху згідно зі своїми функціональними обов'язками (повноваженнями).

Положення про Апарат Центрального Проводу та штатний розпис Апарату затверджується Центральним Проводом Руху.

95. Керівник Апарату призначається і звільняється за пропозицією Голови Руху Центральним Проводом Руху. Інші працівники Апарату приймаються на роботу і звільняються з роботи Головою Руху за поданням керівника Апарату. Призначення та звільнення працівників Апарату здійснюється у порядку, передбаченому Положенням про Апарат та законодавством України.

96. З метою реалізації виборчої політики Руху ухвалою Центрального Проводу може утворюватися Виборчий штаб Руху, підпорядкований, я правило, Голові Руху. Структура та персональний склад Виборчого штабу визначається Центральним Проводом Руху або, за його дорученням, Політрадою чи Головою Руху.

97. Управа обласної (крайової) організації є виконавчим органом, який забезпечує виконання ухвал центральних керівних органів Руху, розпоряджень Голови Руху, ухвал обласної (крайової) конференції, ради та проводу обласної (крайової) організації Руху, наказів та розпоряджень голови обласної (крайової) організації Руху та його заступників в межах їх повноважень.

Для забезпечення виконання ухвал керівних органів Руху, розпоряджень Голови Руху Керівник Апарату може давати відповідні доручення керівникам управ обласних (крайових) організацій за погодженням з головами цих організацій Руху.

Структура і штатний розпис управи затверджується ухвалою обласної (крайової) ради Руху.

Управа обласної (крайової) організації діє відповідно до Положення про управу обласної (крайової) організації Руху, яке затверджується ухвалою обласної (крайової) ради Руху. Управа займається поточною організаційною та іншою діяльністю, використовує за розпорядженням голови організації кошти обласної (крайової) організації Руху згідно з кошторисом.

Загальне керівництво управою здійснює голова обласної (крайової) організації Руху. Поточне керівництво діяльністю управи здійснює керівник управи. Керівник управи обласної (крайової) організації, як правило, перебуває на штатній посаді в Апараті Руху.

Управа обласної (крайової) організації не є юридичною особою і не належить до керівних органів Руху.

98. За рішенням районної, міської конференції Руху в районній, міській організації Руху може створюватися управа районної, міської організації, яка забезпечує поточну організаційну та іншу діяльність. Структура і штатний розпис управи затверджується ухвалою районної, міської ради Руху.

99. Статутну, фінансову та внутрішньогосподарську діяльність Руху пильнує і перевіряє Центральна контрольно-ревізійна комісія (ЦКРК). Голова та члени Комісії обираються Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху. Чисельність Центральної контрольно-ревізійної комісії Руху визначається Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху та складає не більше 11 осіб. Центральна контрольно-ревізійна комісія Руху звітує тільки перед Всеукраїнськими Зборами (З'їздом) Руху. Засідання Центральної контрольно-ревізійної комісії Руху відкривається за наявності не менше половини її членів. Рішення на засіданні Центральної контрольно-ревізійної комісії приймаються більшістю голосів від числа зареєстрованих на її засіданні. Засідання ЦКРК може проводитися з використанням сучасних телекомунікаційних технологій.

Предметом діяльності Комісії є контроль за дотриманням вимог Статуту Руху керівними органами та окремими членами Руху, а також перевірка фінансово-господарської діяльності (проведення внутрішнього фінансового аудиту) Руху, його обласних (крайових), районних та міських організацій.

Проведення внутрішнього фінансового аудиту здійснюється щорічно на підставі розпорядження Голови Руху. Предметом внутрішнього фінансового аудиту є діяльність, надходження і витрати Руху та його структурних утворень. Результати аудиту оформлюються та оприлюднюються, подаються до органів державної влади у випадках та порядку, передбаченому чинним законодавством України.

У своїй діяльності Комісія керується Програмою та Статутом Руху з урахуванням ухвал керівних органів Руху, обов'язкових до виконання, а також Положенням про контрольно-ревізійні комісії Руху, затвердженим Центральним Проводом Руху.

Комісія розглядає справи за дорученням Голови Народного Руху України, Центрального Проводу, Політради Руху, на підставі звернень етичної комісії Руху, керівних органів обласних (крайових), районних та міських організацій, окремих членів Руху, а також на підставі власного плану роботи, затвердженого Комісією.

Під час розгляду справи, Центральна контрольно – ревізійна комісія має право подати мотивовану пропозицію Політичній Раді Руху щодо зупинення дії ухвали або рішення, що є предметом розгляду у Центральній контрольно – ревізійній комісії до моменту розгляду рішення чи рекомендацій комісії, ухвалених по справі, відповідним керівним органом Руху.

Рішення Комісії мають рекомендаційний характер. У випадках, передбачених Статутом, на підставі рекомендацій Комісії Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху, Центральний Провід або Політрада приймають ухвали, обов'язкові до виконання.

100. Обласна (крайова) конференція Руху обирає обласну (крайову) контрольно-ревізійну комісію з функціями, аналогічними до функцій Центральної контрольно-ревізійної комісії. Повноваження обласної (крайової) контрольно-ревізійної комісії поширюються на діяльність керівних органів обласної (крайової) організації Руху, районних, міських організацій, первинних осередків, окремих членів Руху, що входять до складу обласної (крайової) організації.

Обласна (крайова) контрольно-ревізійна комісія звітує перед обласною (крайовою) конференцією Руху. Рішення обласної (крайової) контрольно-ревізійної комісії можуть бути переглянуті Центральною контрольно-ревізійною комісією.

Д. Фракції (депутатські групи) Руху у представницьких органах влади

101. Фракція (депутатська група) Руху у Верховній Раді реалізує державотворчу діяльність Руху на законодавчому рівні.

Фракція (депутатська група) діє на основі законодавства України та Положення про фракцію (депутатську групу) Руху, затвердженого Політрадою Руху .

Фракція (депутатська група) підзвітна Всеукраїнським Зборам (З'їздові), Центральному Проводові та Політраді Руху. Фракція (депутатська група) Руху бере участь у формуванні стратегії і тактики Руху.

Головою фракції (депутатської групи) Руху у Верховній Раді України є, як правило, Голова Народного Руху України. Якщо Голова Народного Руху України не є народним депутатом України, то голова фракції (депутатської групи) обирається фракцією (депутатською групою) за пропозицією Політичної Ради Руху. У цьому випадку (на час до обрання голови фракції депутатської групи) Політична Рада Руху може призначати виконуючого обов'язки голови фракції (депутатської групи).

102. У випадку неможливості створення фракції Руху у Верховній Раді України утворюється депутатська група.

103. Члени Руху - депутати представницького органу місцевого самоврядування утворюють у ньому фракцію (депутатську групу) Руху відповідно до законодавства та регламенту відповідної ради. Фракція (депутатська група) Руху у представницькому органі місцевого самоврядування діє на підставі Положення про фракцію (депутатську групу), затвердженого відповідною радою районної, міської, обласної (крайової) організації Руху, є підзвітна їй і проводить цієї районної, міської, обласної (крайової) організації Руху. Положення про фракцію (депутатську групу) Руху у відповідному представницькому органі місцевого самоврядування розробляється на підставі Типового Положення про фракцію (депутатську групу) Народного Руху України у представницькому органі місцевого самоврядування, затвердженого Політичною Радою Руху.

До фракції (депутатської групи) Руху можуть входити також депутати, які не є членами Руху, котрі виявили згоду дотримуватися Положення про фракцію (депутатську групу). Їх входження до фракції відбувається за погодженням з проводом чи радою відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Руху. Не члени Руху не можуть очолювати чи входити в керівництво фракцій (депутатських груп) Руху в представницьких органах місцевого самоврядування. В окремих випадках за згодою відповідної обласної (крайової) ради Руху депутати місцевої ради - члени Руху можуть входити до складу фракцій (депутатських груп), створених спільно з іншими депутатами демократичної орієнтації.

Головою депутатської фракції (групи) Руху у представницькому органі місцевого самоврядування є, як правило, голова відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Народного Руху України. Голова депутатської фракції (групи) Руху у представницькому органі місцевого самоврядування є, за посадою, членом ради і проводу відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Руху. У випадку коли голова районної, міської, обласної (крайової) організації не є депутатом відповідного представницького органу місцевого самоврядування чи його повноваження, як голови організації, достроково припинені рішенням конференції, ухвалою Політичної Ради, Центрального Проводу, З'їду (Зборів) Руху, чи він виключений з Руху, то голова фракції (депутатської групи) обирається з числа депутатів-членів Руху за пропозицією Політичної Ради Руху, ради чи проводу відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Народного Руху України.

Рішення про виключення з Руху голови фракції або члена фракції Руху у представницькому органі місцевого самоврядування має наслідком автоматичне його виключення із відповідної фракції (групи) з дня прийняття рішення про виключення. У цьому випадку питання про вхід до фракції (групи), виключеного з Руху депутата представницького органу місцевого самоврядування може розглядатися за зверненням цього депутата тільки органом Руху, який його виключив з лав Руху або Центральним Проводом чи З'їздом Руху.

Провід або рада районної, міської, обласної (крайової) організації Народного Руху України, Політична Рада Руху може своїм рішенням відкликати пропозицію щодо кандидатури на посаду голови фракції (депутатської групи) у відповідному представницькому органі місцевого самоврядування. У цьому випадку голова фракції (депутатської групи) вважається звільненим із займаної посади та вибулим з ради і проводу відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Руху з дня прийняття такого рішення, а фракція (депутатська група) зобов'язана розглянути подану їй для розгляду нову кандидатуру і прийняти по ній рішення.

До обрання голови фракції (депутатської групи) у представницькому органі місцевого самоврядування Політична Рада Руху, рада чи провід відповідної районної, міської, обласної (крайової) організації Народного Руху України може своїм рішенням призначати виконуючого обов'язки голови фракції (депутатської групи).

104. Народний депутат України - член Руху звітує щорічно про свою діяльність перед Політичною Радою або Центральним Проводом Руху. Член Руху - депутат представницького органу місцевого рівня звітує щорічно про свою діяльність перед організацією Руху відповідного рівня. На запрошення обласної (крайової) організації народний депутат України – член Руху інформує конференцію або відповідний керівний орган цієї організації про свою діяльність та діяльність фракції Руху (фракції блоку, до складу якого входить Рух) у Верховній Раді України.

Е. Рада старійшин Руху

105. Центральний Провід Руху та ради обласних (крайових) організацій Руху можуть утворювати Ради старійшин Руху. Звернення Ради старійшин Руху, як дорадчого органу, є обов'язковими для розгляду керівними органами Руху чи відповідної обласної (крайової) організації Народного Руху України з прийняттям відповідного рішення.

Положення про Раду старійшин Руху та її склад затверджується Центральним Проводом Руху.

106. Рада старійшин Руху є постійно діючим колегіальним консультативно-дорадчим органом.

107. Рада старійшин Руху у своїй діяльності керується Програмою та Статутом Руху, Положенням про Раду старійшин Руху, ухвалами керівних органів Руху, розпорядженнями Голови Руху.

108. Раду старійшин Руху очолює Голова Ради старійшин Руху, який обирається шляхом відкритого голосування членами Ради старійшин Руху з їх числа на засіданні Ради старійшин Руху. Голова Ради старійшин Руху має заступника та секретаря, які обираються з числа членів Ради старійшин Руху за його поданням шляхом відкритого голосування членами Ради старійшин Руху на його засіданні.

109. Засідання Ради старійшин Руху відкривається за наявності більше половини її членів. Рішення на засіданні Ради старійшин Руху приймаються більшістю голосів від числа зареєстрованих на її засіданні.

IV. МАЙНО ТА КОШТИ РУХУ

110. Нерухоме майно та транспортні засоби обласних, районних, міських організацій ставляться на облік в Апараті Центрального Проводу Народного Руху України.

Відчуження майна відбувається за спільним рішенням ради організації, що є власником майна та Центрального Проводу Руху.

111. Рух для здійснення своїх статутних завдань має право володіти, користуватися та розпоряджатися рухомим і нерухомим майном, коштами, обладнанням, транспортом, набуття яких не забороняється законодавством України з підстав, передбачених законодавством України.

Надання матеріальної та фінансової підтримки Руху та його структурних утворень здійснюється у формі:

- внесків на підтримку Руху;
- державного фінансування статутної діяльності Руху у порядку, встановленому законодавством України;
- інших джерел не заборонених законодавством.

Внеском на підтримку Руху є грошові кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги, позики (кредити), нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального або негрошового характеру, у тому числі членські внески членів Руху, спонсорство третіми особами заходів чи іншої діяльності на підтримку Руху, товари, роботи, послуги, надані або отримані безоплатно чи на пільгових умовах.

Максимальна сума внесків на підтримку Руху, що здійснюється фізичними чи юридичними особами, не може перевищувати суми, передбаченої чинним законодавством.

112. Доходи (прибутки) та майно Рух використовує виключно для фінансування видатків на утримання Руху, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених Статутом, у відповідності до чинного законодавства.

Власні кошти Рух використовує зокрема на:

- а) здійснення своїх програмних цілей;
- б) видавничу діяльність і розповсюдження інформації;
- в) фінансування організації та проведення публічних заходів;
- г) проведення виборчих кампаній під час виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих виборів, агітаційних кампаній під час всеукраїнських та місцевих референдумів, інших виборів, передбачених законодавством;
- г) утримання штатного персоналу та матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності;
- д) інші цілі, пов'язані із забезпеченням діяльності Руху, не заборонені законом.

113. Рух, його обласні (крайові), районні та міські організації у свої виконавчі органи можуть приймати працівників відповідно до затвердженого штатного розпису на умовах трудового чи цивільного законодавства.

114. Голова Руху, його заступники, голови обласних (крайових), районних, міських організацій, їх заступники, керівники управ обласних (крайових) організацій можуть виконувати свої обов'язки як штатні працівники або на громадських засадах.

Керівник та інші працівники Апарату Центрального Проводу, працівники управ обласних (крайових), районних та міських організацій виконують свої обов'язки як штатні працівники або на засадах сумісництва.

Інші члени виборних органів Руху виконують свої обов'язки на громадських засадах.

V. ПРАВОВИЙ СТАТУС

115. Рух має єдиний Статут. Обласні (крайові), районні, міські організації та первинні осередки Руху не мають власних статутів і діють на підставі цього Статуту.

116. Рух після державної реєстрації у встановленому законодавством порядку діє на правах юридичної особи, має власний баланс, рахунки в банку, може мати штампи та печатку.

Обласні (крайові), районні, міські організації, первинні осередки Руху реєструються у керівних органах Руху у порядку, передбаченому Статутом. На підставі внутрішньої реєстрації обласні (крайові), районні, міські організації проходять державну реєстрацію у встановленому законодавством порядку і після цього діють на правах юридичної особи (щодо районних та міських організацій – тільки в разі створення із статусом юридичної особи), мають власні баланси, рахунки в банку, можуть мати власні штампи та печатки.

В разі прийняття рішення керівним органом Руху або районної, міської, обласної (крайової) організації Руху про створення та використання штампів та печаток у своїй діяльності, зразки штампів та печатки Руху затверджуються Центральним Проводом, штампів та печаток обласних (крайових), районних, міських організацій – відповідним обласним (крайовим) проводом.

117. Рух має свою символіку, затверджену ухвалою Всеукраїнських Зборів (З'їзду), яка повинна бути зареєстрована в установленому порядку. Символіка Руху може бути виготовлена тільки за ухвалою Центрального Проводу або Політичної Ради Руху.

Рух має виключне право на використання свого найменування (як повного, так і скороченого) та своєї символіки. Використання найменування та символіки Руху особами, які не є членами Руху, а також органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями для цілей, не пов'язаних з діяльністю Руху, можливе тільки за рішенням керівних органів Руху.

118. Для заохочення членів партії та відзначення інших громадян, Рух засновує почесні нагороди партії, перелік яких та Положення про порядок нагородження затверджується Центральним Проводом Руху.

119. Рух має право засновувати або вступати у міжнародні спілки, статутами яких передбачено створення лише консультативних або координуючих центральних органів.

120. Рух та його організації ведуть бухгалтерську і статистичну звітність у встановленому порядку, проводять щорічний внутрішній фінансовий аудит своєї діяльності, а також можуть проходити зовнішній незалежний фінансовий аудит у випадках, передбачених законодавством.

Обласні (крайові) організації Руху збирають звіти структурних утворень Руху, що діють в межах території їх повноважень, та надають узагальнену звітність до Апарату Центрального Проводу Руху щодо надходження й використання майна та коштів.

Для проведення зовнішнього незалежного фінансового аудиту звітності про доходи, майно, витрати і фінансові зобов'язання політичної партії, її організацій на договірних засадах за рішенням Центрального Проводу Руху або Політичної Ради Руху залучається аудиторська фірма, що відповідає критеріям, встановленим законом.

Звіт про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру Рух надає до уповноваженого державного органу виконавчої влади в порядку встановленому законодавством.

Рух не несе відповідальності за майновими зобов'язаннями організаційних структур Руху, які є юридичними особами, а останні не є відповідальними за майнові зобов'язання Руху.

121. Рух може припинити свою діяльність шляхом реорганізації чи ліквідації (саморозпуску) за рішенням Всеукраїнського Збору (З'їзду) Руху у порядку, визначеному цим Статутом, або за рішенням суду у випадках та у порядку, визначених законом.

Припинення діяльності (ліквідація чи розпуск) або реорганізація обласної (крайової), районної чи міської організації, первинного осередку Руху може здійснюватися за рішенням Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху або Центрального Проводу Руху після вмотивованих висновків Центральної контрольно-ревізійної комісії. Саморозпуск чи реорганізація структурних утворень Руху за їх власним рішенням не допускається.

122. Доходи (прибутки) Руху або їх частини не розподіляються серед його засновників (учасників), членів, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

Доходи (прибутки) або їх частини обласної (крайової), міської, районної організації Руху та його первинних осередків не розподіляються серед їх засновників (учасників), членів, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

У разі припинення Руху (у результаті його ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) його активи передаються одній або кільком політичним партіям, що мають статус неприбуткових організацій або зараховуються до доходу бюджету.

У разі припинення діяльності районної, міської чи обласної (крайової) організації Руху (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) на підставі ухвали Всеукраїнських Зборів (З'їзду) або Центрального Проводу Руху їхні кошти та майно передаються Руху.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

123. Політична партія «Народний Рух України» як політична партія, можливість утворення та існування якої гарантована Конституцією України, є ланкою політичної системи України.

124. Обласні, крайові, обласні (крайові), районні, міські, міськрайонні організації Народного Руху України, первинні осередки Народного Руху України, до приведення їх найменування у відповідність до вимог цього Статуту, вважаються відповідно обласними, крайовими, обласними (крайовими), районними, міськими, міськрайонними організаціями, первинними осередками Політичної партії «Народний Рух України».

Положення статті 76 цього Статуту щодо того, що члени Центрального Проводу та члени Центральної контрольно – ревізійної комісії є делегатами Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху за посадою, застосовується починаючи з ХХVІІІ Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

Делегати, обрані на ХХVІІ позачергові Всеукраїнські Збори (З'їзд) Руху та делегати ХХVІІ позачергових Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху за посадою (Голова Народного Руху України, Почесний Голова Народного Руху України, голова Центральної контрольно – ревізійної комісії), зберігають свої повноваження протягом всіх етапів ХХVІІ позачергових Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху, крім випадків їх заміни (заміна делегата за посадою на резервного не допускається). Положення статті 76 цього Статуту щодо того, що члени Центрального Проводу та члени Центральної контрольно – ревізійної комісії є делегатами Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху за посадою, не застосовується для визначення складу делегатів ХХVІІ позачергових Всеукраїнських Зборів (З'їзду) Руху.

125. Центральні органи Руху перебувають у місті Києві.